

Grey Scale #13

DANES PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Plach. 112/56

Egz. nr

633

PROGRAM SZKOLENIA

(CZĘŚĆ III)

DLA PODODDZIAŁÓW WARTOWNICZYCH,
PORZĄDKOWO-OCHRONNYCH
I REGULACJI RUCHU,
GOSPODARCZYCH, ORKIESTR WOJSKOWYCH
ORAZ ZAKŁADÓW (ODDZIAŁÓW) TYŁOWYCH

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

1 9 5 6

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Piech. 112/56

Egz. nr

633

PROGRAM SZKOLENIA
(CZĘŚĆ III)
DLA PODODDZIAŁÓW WARTOWNICZYCH,
PORZĄDKOWO-OCHRONNYCH
I REGULACJI RUCHU,
GOSPODARCZYCH, ORKIESTR WOJSKOWYCH
ORAZ ZAKŁADÓW (ODDZIAŁÓW) TYŁOWYCH

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

1 9 5 6

PROGRAM SZKOLENIA

(CZĘŚĆ III)

DLA PODODDZIAŁÓW WARTOWNICZYCH,
PORZĄDKOWO-OCHRONNYCH
I REGULACJI RUCHU,
GOSPODARCZYCH, ORKIESTR WOJSKOWYCH
ORAZ ZAKŁADÓW (ODDZIAŁÓW) TYŁOWYCH

355.23 a: 356

Warszawa, dnia 16 lipca 1956 r.

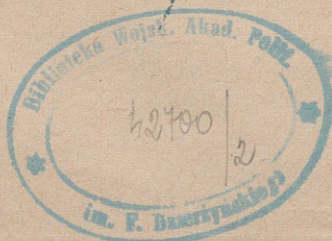
ZARZĄDZENIE Nr 7

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku z dniem 1 listopada 1956 r. „Program Szkolenia (Cz. III) dla pododdziałów wartowniczych, porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu, gospodarczych, orkiestr wojskowych oraz zakładów (oddziałów) tyłowych”.

WICEMINISTER OBRONY NARODOWEJ
STANISŁAW POPLAWSKI
generał armii

408³/_R

BIBLIOTEKA

TREŚĆ

ZADANIA I WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

	Str.
Zadania szkoleniowe	5
Wskazówki organizacyjno-metodyczne	6
Roczny podział godzin	9
Roczny podział godzin ze szkolenia specjalnego dla orkiestr wojskowych	10

PRZEDMIOTY SZKOLENIA DLA WSZYSTKICH PODODDZIAŁÓW

Szkolenie polityczne	11
Regulaminy	11
Musztra	14
Szkolenie fizyczne	17
Szkolenie inżynieryjne	33
Szkolenie chemiczne	35
Szkolenie łączności	38
Terenoznawstwo	39
Szkolenie sanitarne	41
Szkolenie samochodowe	43
Szkolenie taktyczne	44
Szkolenie ogniowe:	51
— Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu	55
— Pododdziały gospodarcze i zakłady (oddziały) tyłowe	68
— Orkiestry wojskowe	71

SZKOLENIE SPECJALNE

Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu	78
Kierowcy samochodowi pododdziałów gospodarczych	79
Pododdziały gospodarcze:	83
— Taktyka tyłów	83
— Szkolenie fachowe	84
Zakłady (oddziały) tyłowe	84
— Taktyka tyłów	84
— Szkolenie fachowe	93

1. Trzecia część programu obejmuje treść przedmiotów szkoleniowych ogólnowojskowych i specjalnych dla szeregowców pododdziałów wartowniczych, porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu, gospodarczych i orkiestr wojskowych pułku piechoty (pułku zmechanizowanego) i innych rodzajów wojsk i służb oraz zakładów (oddziałów) tyłowych.

2. W zagadnieniach dotyczących planowania wyszkolenia bojowego i politycznego oraz wytycznych organizacyjno-metodycznych kierować się niniejszymi wskazówkami oraz wskazówkami zawartymi w programach szkoleniowych odnośnych rodzajów wojsk (służb).

ZADANIA I WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

ZADANIA SZKOLENIOWE

1. Wyszkolić i wychować zdyscyplinowanych, zahartowanych fizycznie szeregowców pododdziałów porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu, wartowniczych, transportowo-gospodarczych (specjalistów służby tyłów) oraz orkiestr wojskowych, bezgranicznie oddanych Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Rządowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Dać szeregowcom niezbędny zasób wiadomości ogólnowojskowych i politycznych, umiejętności w zakresie wykonywanych przez nich prac fachowych oraz nauczyć ich troskliwego obchodzenia się z techniką i sprzętem, prawidłowej eksploatacji i utrzymania go w nieustannej gotowości.

Nauczyć szeregowców umiejętnego działania w warunkach zastosowania broni atomowej i innych współczesnych środków walki.

3. Nauczyć szeregowców doskonałego władania swoją bronią i posługiwania się sprzętem bojowym, sprawnego działania w walce, jak również ochrony powierzonego sprzętu.

4. Nauczyć pododdziały regulacji ruchu i ochrony sztabu umiejętnego urządzania elementów stanowisk dowodzenia oraz sprawnego pełnienia służby porządkowo-ochronnej i regulacji ruchu.

5. Nauczyć pododdziały transportowo-gospodarcze (specjalistów służby tyłów) umiejętnego i terminowego wykonywania prac i zadań w zakresie materiałowo-technicznego zabezpieczenia wojsk w walce w warunkach stosowania przez wojska własne i nieprzyjaciela broni atomowej oraz zapalających, chemicznych, bakteriologicznych i innych środków walki; w warunkach szybko rozwijającej się walki, ograniczonej możliwości dowozu i ewakuacji, przy zaistnieniu różnego rodzaju uszkodzeń dróg oraz innych przeszkód.

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

6. Niniejsza część programu jest opracowana dla pododdziałów porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu, wartowniczych, gospodarczych, zakładów (oddziałów) tyłowych i orkiestr wojskowych wszystkich rodzajów wojsk i służb.

7. Czas trwania roku szkoleniowego we wszystkich pododdziałach — 10 miesięcy. W poszczególnych pododdziałach przyjąć następującą organizację szkolenia:

- a) W pododdziałach porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu w miesiącu 9 dni szkoleniowych (ogółem w roku 585 godzin szkoleniowych).
- b) W pododdziałach wartowniczych, w zależności od lokalnych warunków, ilość dni szkoleniowych w miesiącu ustala sztab okręgu wojskowego.
- c) W pododdziałach transportowo-gospodarczych i tyłowych w tygodniu 9 godzin szkoleniowych, z czego 4 godziny przeznaczyć na szkolenie polityczne, a 5 — na szkolenie ogólnowojskowe i specjalne.
- d) W pododdziałach orkiestr wojskowych przyjąć w miesiącu 20 dni szkoleniowych (ogółem w roku 1300 godzin szkoleniowych).

8. Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu, pododdziały transportowo-gospodarcze, zakłady (oddziały) tyłowe oraz orkiestry wojskowe ukompletować w pierwszym rzędzie szeregowcami posiadającymi cywilną praktykę w danym zawodzie (kierowca, ślusarz, tokarz, krawiec, kucharz, muzyk itp.).

9. Skierowanie szeregowców pierwszego roku służby do pododdziałów wartowniczych, porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu (pododdziałów sztabowych), pododdziałów gospodarczych, zakładów (oddziałów) tyłowych i orkiestr wojskowych winno nastąpić po odbyciu przez nich 1,5 miesięcznego szkolenia pojedynczego szeregowca w pododdziałach liniowych i złożeniu przysięgi wojskowej.

Dalsze szkolenie wyżej wymienionych szeregowców prowadzić jak w punkcie 7.

10. Szeregowców, którzy z tytułu posiadanego zawodu cywilnego mogą pełnić bez specjalnego przeszkolenia obowiązki w pododdziałach gospodarczych (aparacie tyłowym), po odbyciu przez nich szkolenia pojedynczego szeregowca i złożeniu przysięgi wojskowej — skierować na odnośne stanowiska w pododdziałach gospodarczych (aparacie tyłowym).

Szeregowców nie mających odpowiedniej praktyki zawodowej i wymagających fachowego przeszkolenia skierować na krótkotrwałe kursy organizowane w związkach taktycznych celem przygotowania ich do wykonywania danej specjalności w pododdziałach transportowo-gospodarczych zgodnie z programem, który wyda Główny Zarząd Tyłów. Szeregowców z zakładów i oddziałów tyłowych przeszkalać w Centralnym Ośrodku Przeszkalanania Podoficerów Służby Tyłów.

Okres trwania kursów 2—4 tygodni, oprócz kursu kierowców samochodowych, na który przeznaczyć 1—4 miesiące i prowadzić zgodnie z programem wydanym przez Szefostwo Służby Samochodowej. Kursy organizować po zakończeniu 1,5-miesięcznego podokresu szkolenia pojedynczego szeregowca dla poszczególnych grup wymagających szkolenia. W czasie trwania kursu nie wyznaczać kursantów do pełnienia służby wartowniczej oraz innych służb i prac nie związanych z kursem. Kursy organizować przy oddziałach posiadających możliwości przeprowadzenia praktycznych zajęć fachowych.

Po zakończeniu kursu szeregowców młodego rocznika skierowywać do pododdziałów gospodarczych i dalsze szkolenie prowadzić w ramach pododdziałów gospodarczych wspólnie z szeregowcami starszego rocznika.

11. Szkolenie i doskonalenie fachowe szeregowców pododdziałów transportowo-gospodarczych i zakładów (oddziałów) tyłowych prowadzić w czasie codziennej praktycznej pracy fachowej (praca w warsztatach, magazynach, kuchniach, kancelariach itp.).

O ile w toku codziennej pracy fachowej nie osiągnięto odpowiedniego poziomu przygotowania fachowego lub nie opanowano niektórych zagadnień fachowych, organizować w ramach związków taktycznych krótkotrwałe praktyczne zajęcia zbiorowe.

Zajęcia te w zależności od potrzeb organizują szefowie tyłów związków taktycznych jak również ustalają programy szkoleniowe.

Czasokres zajęć zbiorowych — do 40 godzin rocznie.

W zakładach i oddziałach tyłowych zajęć zbiorowych nie przeprowadzać, a 30 godzin przeznaczyć na przerobienie słabiej opanowanych tematów ze szkolenia ogólnowojskowego, taktyki tyłów i szkolenia fachowego według uznania kierownika zakładu (dowódcy oddziału).

12. Kierowców pododdziałów transportowo-gospodarczych szkolić fachowo w grupie kierowców oddziału. Na szkolenie fachowe w roku szkoleniowym przeznaczają się ogólnie 50 godzin.

13. Szeregowcy starszego rocznika w pododdziałach porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu oraz w pododdziałach transportowo-gospodarczych i zakładach (oddziałach) tyłowych w czasie 1,5-miesięcznego przeszkolenia szeregowców młodego rocznika z zakresu pojedynczego szeregowca w pododdziałach liniowych względnie podczas szkolenia ich na specjalnych kursach, pełnią służbę wartowniczą, wykonywują swoje obowiązki funkcyjne oraz doskonałą uprzednio nabyte wiadomości i umiejętności według decyzji dowódcy oddziału.

Z chwilą przybycia szeregowców młodego rocznika do swoich etatowych pododdziałów, starszy rocznik szkoli się według jednego programu w ciągu całego roku wspólnie z młodszym rocznikiem.

14. Ćwiczenia taktyczne pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych oraz ćwiczenia dowódczo-sztabowe wykorzystać jako zasadniczy rodzaj praktycznego szkolenia i zgrywania pododdziałów porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu oraz transportowo-gospodarczych.

Na ćwiczenia taktyczne oddziałów i związków taktycznych powoływać pełny stan pododdziałów porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu, pododdziałów transportowo-gospodarczych, tyłowych i orkiestr wojskowych zgodnie z ćwiczebnymi etatami. Na ćwiczenia kompanijne i batalionowe powoływać przede wszystkim wszystkich szeregowców zajmujących etatowe stanowiska gospodarcze w kompaniach i batalionach. Sposób powołania na ćwiczenia kompanijne i batalionowe pododdziałów gospodarczo-transportowych oddziału ustala dowódca oddziału w zależności od celów szkoleniowych przeprowadzanego ćwiczenia.

15. Zajęcia polityczne prowadzić na podstawie programu Głównego Zarządu Politycznego dwa razy w tygodniu po 2 godziny przed południem w dniu ustalone przez dowódcę oddziału, jednak z przerwą między zajęciami nie mniejszą niż 1 dzień.

Oprócz tego, jeden raz w tygodniu przeprowadzać 50-cio minutową informację prasową, jak również organizować wysłuchanie dziennika radiowego. Tematykę informacji prasowych ustala zastępca dowódcy oddziału do spraw politycznych.

ROZNY PODZIAŁ GODZIN

dla pododdziałów porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu, gospodarczych, zakładów (oddziałów) tyłowych i orkiestr wojskowych

L.p.	Wyszczególnienie przedmiotów	Pododdziały		
		porządkowo-ochronne i regulacji ruchu	gospodarcze i tyłowe	orkiestry wojskowe
1	Szkolenie polityczne	150	150	150
2	Regulaminy	32	18	30
3	Musztra	30	16	20
4	Szkolenie fizyczne	40	23	40
5	Szkolenie inżynieryjne	24	10	10
6	Szkolenie chemiczne	13	10	13
7	Szkolenie łączności	12	—	—
8	Terenoznawstwo	12	6	6
9	Szkolenie sanitarne	5	5	15
10	Szkolenie samochodowe	12	—	—
11	Szkolenie taktyczne	90	18	20
12	Szkolenie ogniowe	115	20	45
13	Szkolenie specjalne	50	50	951
	Razem:	585	326	1300

Uwaga. Pododdziały wartownicze szkolą się na podstawie rozliczenia godzin ustalonego przez Sztab Okręgu Wojskowego.

ROZNY PODZIAŁ GODZIN

ze szkolenia specjalnego dla orkiestr wojskowych

Lp.	Przedmioty	Ilość godzin	
		dla elewów	dla szer. służby zasadniczej
1	Ćwiczenia gam i marszy	150	150
2	Ćwiczenia repertuaru koncertowego i ludowego	284	284
3	Ćwiczenia repertuaru rozrywkowego	60	60
4	Konserwacja instrumentów	50	50
5	Nauka przedmiotów teoretyczno- muzycznych	120	120
6	Szkolenie indywidualne orkiestrantów	213	83
7	Musztra orkiestry	60	60
8	Udział w ćwiczeniach ogólnowojskowych	—	130
9	Inspekcja	14	14
	Razem:	951	951

U w a g a. Szkolenie specjalne prowadzi na podstawie opracowanych przez kapelmistrza tygodniowych rozkładów zajęć opartych na wytycznych Starszego Inspektora Orkiestr WP.

PRZEDMIOTY SZKOLENIA DLA WSZYSTKICH PODODDZIAŁÓW

SZKOLENIE POLITYCZNE (150 godzin)

Prowadzić według programu i wytycznych Głównego Zarządu Politycznego.

REGULAMINY

(Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu 32 godz., gospodarcze i tyłowe 18 godz., orkiestry wojskowe 30 godz.).

Cel szkolenia:

1. Wpóić w szeregowców pełne zrozumienie istoty i znaczenia przepisów zawartych w regulaminach.

2. Nauczyć szeregowców:

- zasad życia żołnierskiego w koszarach, na obozach i poza miejscem zakwaterowania;
- pełnienia służby wewnętrznej, wartowniczej i garnizonowej;
- obowiązków żołnierskich oraz odpowiedzialności za wzorowe ich wykonywanie.

Wskazówki metodyczne:

1. Zajęcia z regulaminów ze stanem osobowym plutonu z zasady przeprowadza dowódca plutonu. Naukę najbardziej prostych zagadnień z danego tematu prowadzić w swoich drużynach dowódcy drużyn. W miarę potrzeby do prowadzenia zajęć powoływać również szefów pododdziałów.

2. Zajęcia prowadzić w formie wyjaśniania istoty i treści odpowiednich punktów regulaminu z jednoczesnym sprawdzeniem stopnia ich opanowania przez szeregowców. W trakcie przeprowa-

dzania zajęć dla zilustrowania tego czy innego postanowienia regulaminowego dowódca plutonu powinien przytaczać pouczające przykłady z życia pododdziału lub oddziału. Przerabianie obowiązków wartownika, służbowego i innych osób ze składu pełniących służbę wartowniczą i wewnętrzną przeprowadzać praktycznie.

3. Szeregowcy młodszego rocznika powinni nauczyć się na pamięć punktów regulaminu określających obowiązki szeregowca, służbowego i wartownika.

Szeregowcy starszego rocznika, oprócz tego powinni opanować punkty regulaminu określające prawa i obowiązki rozprawdającego, dowódcy warty oraz podoficera dyżurnego pododdziału.

4. W poszczególnych tematach w oparciu o podane zagadnienia i regulaminy w miarę potrzeby rozpracowywać ćwiczenia. Czas trwania ćwiczenia planować na 1—2 godziny.

REGULAMIN DISCYPLINARNY

Temat 1 — Dyscyplina wojskowa

Znaczenie dyscypliny wojskowej, na czym jest ona oparta i do czego zobowiązuje każdego żołnierza. Obowiązki przełożonych w umacnianiu i podnoszeniu dyscypliny wojskowej podwładnych.

Temat 2 — Praktyka dyscyplinarna

Zasady karania dyscyplinarnego. Kary dyscyplinarne wymierzone szeregowcom za naruszenie dyscypliny wojskowej. Prawa przełożonych do wymierzania kar dyscyplinarnych (do dowódcy oddziału włącznie). Wymierzanie kar dyscyplinarnych. Sposób odbywania kar dyscyplinarnych. Zasady udzielania wyróżnień i prawa przełożonych do udzielania wyróżnień (do dowódcy oddziału włącznie).

Temat 3 — Zażalenia i meldunki

Prawo i sposób składania pisemnych i ustnych zażeń i meldunków. Zasady ich rozpatrywania. Odpowiedzialność za świadome złożenie fałszywego meldunku lub zażenia.

REGULAMIN SŁUŻBY WEWNĘTRZNEJ

Temat 4 — Żołnierze i obowiązujące ich zasady zależności

Podstawowe obowiązki żołnierzy. Stopnie wojskowe. Przełożeni i podwładni, starsi i młodsi. Oddawanie honorów. Zasady żołnierskiego zachowania się w koszarach i poza koszarami oraz w miejscach publicznych. Odpowiedzialność żołnierzy za nieustanne podnoszenie dyscypliny wojskowej.

Temat 5 — Podział czasu i tok pracy oraz porządek koszarowy

Porządek dnia oddziału. Pobudka, przegląd poranny i apel wieczorny. Zajęcia szkoleniowe. Wydawanie posiłków. Opuszczanie rejonu zakwaterowania. Odwiedziny.

Rozmieszczenie żołnierzy w koszarach. Sposób przechowywania i wydawania broni, sprzętu saperskiego i chemicznego. Wyposażenie pomieszczeń. Grzewanie, oświetlenie i wietrzenie pomieszczeń koszarowych.

Temat 6 — Służba wewnętrzna i obowiązki pełniących służbę

Służba wewnętrzna oddziału, jej skład, przeznaczenie i podległość. Ogólne obowiązki osób pełniących służbę wewnętrzną. Odprawa służby wewnętrznej. Obowiązki służbowego pododdziału.

Temat 7 — Zbiórka na alarm

Zasady ogólne. Zapoznanie się z instrukcją alarmową. Szkolenie żołnierzy w wykonywaniu obowiązków funkcyjnych w czasie alarmu.

Temat 8 — Rodzaje i normy zaopatrzenia żołnierzy oraz pielęgnacja i naprawa umundurowania oraz oporządzenia

Normy zaopatrzenia żołnierzy. Wyżywienie w koszarach i w warunkach polowych. Dzienna i zapasowa norma wyżywienia.

Temat 9 — Obowiązki dyżurnego pododdziału

Obowiązki i podległość podoficera dyżurnego pododdziału. Uszykowanie, sprawdzenie i zameldowanie szefowi kompanii żołnierzy pełniących służbę wewnętrzną w pododdziale. Odprawa służby i przyjęcie obowiązków podoficera dyżurnego pododdziału. Pełnienie służby podoficera dyżurnego pododdziału. Zdanie służby. (Dla pododdziałów o ciągu mechanicznym dodatkowo — obowiązki służby parkowej, dla pododdziałów o ciągu konnym — obowiązki służby stajennej).

Temat 10 — Służba na obozach letnich

Porządek dnia na obozie. Zwolnienie z rejonu zakwaterowania na obozie. Przyjmowanie odwiedzających. Utrzymywanie porządku w rejonie obozu. Służba wewnętrzna, obowiązki służby wewnętrznej pododdziału na obozie.

Temat 11 — Zakwaterowanie w miejscowościach w czasie manewrów, przemarszów i w innych wypadkach

Zakwaterowanie na przejściowych kwaterach w miejscowościach. Sposób rozmieszczenia ludzi, sprzętu bojowego i środków transportowych. Ochrona broni, sprzętu i umundurowania. Zachowanie tajemnicy wojskowej. Obowiązki służby wewnętrznej pododdziału.

REGULAMIN SŁUŻBY GARNIZONOWEJ I WARTOWNICZEJ

Temat 12 — Zadania służby wartowniczej

Zasady ogólne. Podział wart. Skład wart. Rodzaje posterunków. Uzbrojenie i wyposażenie wart, wartowni i posterunków. Prawa i obowiązki wartownika. Przygotowanie żołnierzy do służby wartowniczej. Zmiana warty.

Temat 13 — Prawa i obowiązki wartownika

Ogólne obowiązki wartownika. Szczególne obowiązki wartownika. Wypadki użycia broni przez wartownika. Trzymanie broni przez wartownika. Zasady oddawania honorów przez wartowników. Zmiana wartowników. Przekazanie posterunku. Sposób wzywania na posterunek dowódcy warty.

Temat 14 — Prawa i obowiązki rozprawdzającego, wyprowadzającego i gońca

Wyprowadzający i goniec, ich podległość, prawa i obowiązki. Trzymanie broni przez wyprowadzającego i gońca. Wypadki użycia broni przez wyprowadzającego. Obowiązki rozprawdzającego.

MUSZTRA

(Pododdziały porządkowo-ochronne 30 godz., gospodarcze i tyłowe 16 godz., orkiestry wojskowe 20 godz.).

Cel szkolenia:

1. Nauczyć szeregowców sprężystego i prawidłowego wykonywania wszelkich czynności w miejscu i w marszu, z bronią i bez broni oraz umiejętnego działania w szykach rozwiniętych, marszowych i rozczłonkowanych pododdziału.

2. Przygotować pododdziały do sprawnego wykonywania poszczególnych czynności i zagadnień ujętych w Regulaminie Musztry Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Wskazówki metodyczne:

1. Musztra jest jednym z zasadniczych przedmiotów szkolenia bojowego. Wpływa ona na stałe podnoszenie dyscypliny wojskowej, przygotowanie szeregowców do działań zespołowych, wyrabia elastyczność i sprężystość ruchów oraz przygotowuje pododdziały do wykonywania zadań bojowych. Dlatego też na wszystkich zajęciach z musztry należy stawiać szczególnie wysokie wymagania.

2. W całości kształcie wyszkolenia musztry szczególną uwagę zwracać na szkolenie pojedynczego szeregowca.

Szkolenie szeregowców w wykonywaniu poszczególnych chwytów bronią i innych czynności z musztry, przeprowadzać w następujący sposób: najpierw krótko wyjaśnić znaczenie chwytu lub czynności i wzorowo pokazać drużynie sposób jego wykonania, po czym kolejno szkolić szeregowców w wykonywaniu zainstruowanego chwytu lub czynności. Następnie, kiedy każdy szeregowiec opanuje dany chwyt lub czynności, przechodzić do treningu, doprowadzając wykonywanie przerabianych zagadnień do automatyzowania. W niezbędnych wypadkach należy początkowo uczyć wykonywania poszczególnych chwytów lub czynności na tempa, a następnie po ich należytych opanowaniu przez szeregowców, przerabiać je w całości.

3. Wykonywanie poszczególnych chwytów lub czynności z musztry prowadzić nie tylko na zajęciach z musztry, lecz doskonalić na wszystkich zajęciach i w procesie codziennego życia szeregowców w przeciągu całej ich służby wojskowej.

4. W oparciu o podane zagadnienia szkoleniowe rozpracować w każdym temacie ćwiczenia. Czas trwania jednego ćwiczenia planować z zasady na jedną godzinę.

5. Pododdziały zorganizowane w plutony przerabiają zagadnienia do szczebla plutonu, zorganizowane natomiast w kompanie — do szczebla kompanii. Szeregowcy w zakładach (oddziałach) tyłowych przerabiają musztrę do szczebla drużyny. Oprócz tego należy w zależności od struktury organizacyjnej przewidzieć czas na udział poszczególnych pododdziałów w musztrze pułku (batalionu).

Temat 1 — Ogólne zasady musztry

Rodzaje szyków. Komendy i rozkazy. Zapowiedź. Hasło. Sygnały i znaki umówione. Podział organizacyjny i podział bojowy. Obowiązki dowódców i szeregowców przed uszykowaniem i w szyku.

Temat 2 — Musztra pojedynczego szeregowca bez broni

Postawa zasadnicza i spoczyn. Zwroty w miejscu. Marsz krokiem defiladowym. Przejście z kroku defiladowego w zwykły i od-

wrotnie. Przejście z marszu do biegu i odwrotnie. Zaznaczenie marszu (biegu) w miejscu. Zwroty w marszu i biegu. Oddawanie honorów w miejscu i w marszu, z nakryciem głowy i bez. Trzymanie nakrycia głowy w czasie wejścia do pomieszczenia. Równanie i krycie. Odstępowanie i łączenie. Występowanie z szyku i podchodzenie do przełożonego w miejscu i w marszu. Meldowanie się na rozkaz i samodzielnie.

Temat 3 — Musztra pojedynczego szeregowca z bronią

Postawa zasadnicza (z bronią u nogi, przez plecy, na pasie przez szyję). Zwroty w miejscu. Chwyty bronią w miejscu. Marsz i zwroty w marszu. Chwyty bronią w marszu. Przejście z marszu do biegu i odwrotnie. Położenie broni na ziemi. Oddawanie honorów w miejscu i w marszu z bronią w różnym położeniu. Czynności w czasie składania przysięgi.

Temat 4 — Technika posuwania się szeregowca na polu walki

Padanie i powstawanie z bronią i bez broni. Wykonywanie skoków. Czołganie się różnymi sposobami. Sposoby posuwania się na polu walki z wykorzystaniem terenu bez broni i z bronią.

Temat 5 — Sygnały i znaki umówione

Sygnały i ich przekazywanie umówionym znakiem regulaminowym względnie znakiem ustalonym przez dowódcę. Środki podręczne i regulaminowe do przekazywania sygnałów. Trening w przyjmowaniu i przekazywaniu sygnałów w miejscu i w marszu.

Temat 6 — Przewozy samochodowe

Załadowanie i wyładowanie pododdziałów na środki transportowe. Przygotowanie pododdziału do ładowania. Wsiadanie i wysiadanie. Sprawdzenie broni. Rozmieszczenie ludzi i sprzętu na samochodzie. Posuwanie się samochodów w szyku. Sygnały i znaki umówione. Oddawanie honorów w czasie przejazdów na środkach transportowych. Zachowanie się w czasie niespodziewanego napadu nieprzyjaciela.

Temat 7 — Szyki drużyny

Szyki rozwinięte i marszowe drużyny. Wykonywanie zbiorów. Odstępowanie i łączenie w miejscu i w marszu. Zmiana kierunku. Przejście drużyny z szeregu w dwuszereg i odwrotnie. Chwyty

bronią w miejscu i w marszu. Ustawianie broni w kozły, położenie na ziemi, składanie oporządzenia. Oddawanie honorów w szyku, w miejscu i w marszu. Odpowiadanie na powitanie przełożonego. Przejście z szyku marszowego do boju i odwrotnie.

Temat 8 — Szyki plutonu

Szyki rozwinięte, marszowe i rozczłonkowane. Przechodzenie z jednego szyku w drugi i odwrotnie, w miejscu i w marszu. Zwroty w miejscu i w marszu. Chwyty bronią w miejscu i w marszu. Odpowiadanie na powitanie przełożonych. Ustawianie broni w kozły, położenie na ziemi, składanie oporządzenia. Przejście z szyku rozwiniętego w szyk marszowy. Przejście z szyku marszowego w szyk rozczłonkowany. Marsz w szykach rozczłonkowanych, zmiana kierunku marszu. Przejście plutonu z kolumny marszowej (z samochodu) od boju i odwrotnie. Zachowanie się w razie niespodziewanego napadu nieprzyjaciela (w marszu pieszym i na samochodach).

Temat 9 — Szyki kompanii

Szyki rozwinięte, marszowe i rozczłonkowane kompanii. Chwyty bronią w miejscu i w marszu. Oddawanie honorów i odpowiadanie na powitanie przełożonych. Defilada. Ustawienie broni w kozły, położenie na ziemi, składanie oporządzenia. Przejście z szyku rozwiniętego w szyk marszowy, a następnie w rozczłonkowany i odwrotnie. Zmiana kierunku frontu w miejscu i w marszu. Przejście z kolumny marszowej (z samochodu) do boju i odwrotnie. Zachowanie się w razie niespodziewanego napadu nieprzyjaciela (w marszu pieszym i na samochodach). Przegląd musztry kompanii.

SZKOLENIE FIZYCZNE

Cel szkolenia:

Przygotować sprawnego, wszechstronnie rozwiniętego i zahartowanego żołnierza, zdolnego do wykonywania zadań bojowych w trudnych warunkach współczesnej walki.

Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Poszczególne tematy szkolenia fizycznego rozplanować w ciągu roku szkoleniowego następująco:

2 — Program szkolenia — 1001

a) w pododdziałach porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu — 40 godz.

Lp.	T e m a t	Miesiące szkolenia										Ogółem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
1	1 Pokonywanie przeszkód, rzucanie granatami i walka wręcz	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	23
2	3 Gimnastyka	2	2	3	3	3	2	2	—	—	—	17
R a z e m		4	4	5	5	5	4	5	3	3	2	40

b) w orkiestrze — 40 godz.

Lp.	T e m a t	Miesiące szkolenia										Ogółem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
1	2 Pływanie	—	—	—	—	—	2	6	6	1	—	15
2	3a Gimnastyka specjalna	4	4	4	3	—	—	—	—	—	—	15
3	4 Piłka ręczna	—	—	—	—	3	2	—	—	2	3	10
R a z e m		4	4	4	3	3	4	6	6	3	3	40

c) w pododdziałach gospodarczych i zakładach (oddziałach) tyłowych — 23 godz. (przebrać tylko temat 1).

2. Przed zajęciami z pokonywania przeszkód, rzucania granatami i walki wręcz oraz gimnastyki dowódca plutonu (prowadzący zajęcia) przeprowadza instruktarz dla dowódców drużyn, a przed zajęciami pływania i piłki ręcznej dla podoficerów prowadzących zajęcia w grupach.

3. Podczas prowadzenia zajęć szczególną uwagę należy zwrócić na pełne wykorzystanie czasu przewidzianego na poszczególne części zajęć oraz na właściwy dobór i natężenie ćwiczeń.

4. Część główną zajęć z pływania i piłki ręcznej prowadzić w dwóch grupach.

5. Część główną zajęć z pokonywania przeszkód, rzucania granatami i walki wręcz oraz gimnastyki z wyjątkiem zajęć od 1 do 5 przeznaczonych dla orkiestr prowadzić w drużynach (nie dużych grupach szkoleniowych).

6. Do części głównej zajęć z gimnastyki dla orkiestr włączyć zabawy szczególnie o charakterze skocznym.

7. W zajęciach z piłki ręcznej stosować następujący podział czasu:

a) dla zajęć zawierających w treści ćwiczenia techniczne i taktyczne:

- bieg i ćwiczenia w biegu — 3 min,
- ćwiczenia techniczne — 15 — 17 min,
- ćwiczenia taktyczne — 10 min,
- gra szkolna — 15 — 17 min,
- bieg w wolnym tempie i omówienie zajęć — 5 min,

b) dla zajęć zawierających w treści tylko grę:

- bieg i ćwiczenia w biegu — 3 min,
- ćwiczenia techniczne z piłką — 7 min,
- gra — 2 x 18 min,
- ze zmianą boisk,
- omówienie gry — 4 min.

Temat 1 — Pokonywanie przeszkód, rzucanie granatami i walka wręcz — 23 godz.

Zajęcie 1

- Pokonywanie płotu;
- wskoczenie do transzei, wyskoczenie z niej i pokonanie rowu szerokości 2 m (powtórzyć kilkakrotnie);
- rzucanie granatem do figury bojowej nr 14.

Zajęcie 2

- Pokonywanie płotu;
- pokonywanie belki;
- rzucanie granatem do okien.

Trening końcowy — pokonywanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 1 od startu do płotka.

Zajęcie 3

- Pokonywanie płotu;
- pokonywanie płotka;
- postawa do boju z karabinkiem — pchnięcie.

(Dla nieuzbrojonych w kbk z bagnetem — postawa do boju z nożem, ciosy nożem, obrona przed ciosem nożem z góry przez uderzenie ręką i kopnięcie nogą).

Trening końcowy — pokonanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1.

Zajęcie 4

- Pokonywanie słabiej opanowanych przeszkód występujących w układzie ćwiczeń kontrolnych nr 1 (szkolić indywidualnie);
- rzucanie granatami do figury bojowej nr 14 i do okna;

— odbicie w lewo zwalczanie manekinu po odbiciu w lewo (dla nieuzbrojonych w kbk z bagnetem — obrona przed ciosem nożem z góry przez wykręcenie ręki).

Trening końcowy — pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1.

Zajęcie 5

Jak zajęcie 4 tylko odbicie w prawo i zwalczanie manekinu po odbiciu w prawo (dla nieuzbrojonych w kbk z bagnetem — obrona przed ciosem nożem z dołu przez chwyt za rękę i kopnięcie).

Zajęcie 6

Jak zajęcie 4 tylko odbicie w dół w prawo (dla nieuzbrojonych w kbk z bagnetem — obrona przed ciosem nożem z dołu przez wykręcenie ręki).

Zajęcie 7

Pokonanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 1 (trzykrotnie na czas). Żołnierzy nie pokonujących poszczególnych przeszkód dodatkowo nauczać pokonywania tych przeszkód.

Zajęcie 8

Jak zajęcie 7.

Zajęcie 9

- Czołganie się na odległość 20 m (nisko i szybko);
- rzucanie granatem z postawy leżąc do transzei odległej o 20 m;
- rozbijanie atakującego przeciwnika z karabinkiem (wariant — krok prawą nogą w przód w prawo).

Zajęcie 10

- Przebieganie ze skrzynką amunicyjną wagi 32 kg od linii rzutów granatem (5 m za żerdziami poprzecznymi) do ścianki;
- rzucanie granatem z postawy klęcząc do górnego okna fasady;
- rozbijanie atakującego przeciwnika z karabinkiem (wariant — krok lewą nogą w przód w lewo).

Trening końcowy — pokonanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 2 od startu do ścianki z rzucaniem granatami.

Zajęcie 11

- Pokonywanie ścianki przez prawy górny otwór i fasady przełożeniem przez dolne okno z wykorzystaniem poprzeczki;
- rzucanie trzema granatami z postawy leżąc do transzei odległej 20 m po przeczołganiu się 20 m;

— pad w przód i przewrót w przód.

Trening końcowy — pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 2.

Zajęcie 12

Pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 2 (trzykrotnie na czas). Żołnierzy słabo trafiających granatami doskonalić w celnym rzucaniu granatami do celów występujących w drugim układzie.

Zajęcie 13, 14

- Pokonywanie fasady przez górne okno;
- pokonywanie płotka przeskokiem wolnym;
- rzucanie granatem przeciwpancernym z transzei do makiety czołgu.

Trening końcowy — pokonywanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 od linii startu do płotu łącznie.

Zajęcie 15

- Czołganie się na boku ze skrzynką amunicyjną wagi 32 kg pod trzema żerdziami do transzei;
- pokonywanie ścianki górą i fasady przez górne okno oraz rzut granatem przeciwpancernym z za fasady do makiety czołgu;
- cios kolbą z boku (dla nieuzbrojonych w kbk — pad w tył i przewrót w tył).

Trening końcowy — pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 3.

Zajęcie 16

- Pokonywanie słabiej opanowanych przeszkód;
- rzucanie granatem z transzei i z za fasady do makiety czołgu;
- chwyt duszący.

Trening końcowy — pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 3.

Zajęcie 17

Jak ćwiczenie 16 z tym, że zamiast chwytu duszącego uczyć chwytu za gardło z tyłu.

Zajęcie 18

Pokonywanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 3 (dwukrotnie na czas).

Zajęcie 19

- Pokonywanie sieci niskiej czołganiem na szybkość;
- pokonywanie fasady przez dolne okno bez użycia poprzeczki;
- rzucanie granatem do transzei na odległość 30 m.

Trening końcowy — pokonanie odcinka układu ćwiczeń kontrolnych nr 4 od startu do transzei łącznie.

Zajęcie 20

Jak zajęcie 19 z tym, że trening końcowy przedłużyć do pokonania fasady włącznie.

Zajęcie 21, 22

Jak zajęcie 19 z tym, że w treningu końcowym pokonać cały układ ćwiczeń kontrolnych nr 4.

Zajęcie 23

Pokonanie układu ćwiczeń kontrolnych nr 4 (dwukrotnie na czas).

Temat 2 — Pływanie — 15 godz.

Zajęcie 1

Praktyczne sprawdzenie umiejętności pływania i podział na grupy.

- Grupa 1* — słabo pływający lub nieumiejący pływać.
- Grupa 2* — umiejący przepłynąć 50 m dowolnym sposobem.

Zajęcie 2

- Grupa 1*
(woda do pasa)
- zanurzanie głowy w wodę;
 - przysiady z wydechem w wodzie;
 - w przysiadzie skulonym wynurzenie pleców nad wodę;
 - nurkowanie pod ramionami współwiczających;
 - otwieranie oczu w wodzie (wydobywanie przedmiotów z wody);
 - zabawa — karuzela.
- Grupa 2*
Woda do szyi
- skoki do wody na nogi z miejsca z pozycji wyprostowanej i kucznej;
 - poślizg na boku z dolnym ramieniem wyciągniętym w przód;
 - stojąc w wypadzie w bok, ruchy ramion w wodzie jak przy pływaniu na boku;
 - pływanie z deską, ruchy nóg jak przy pływaniu na boku, 2×50 m;
 - pływanie na boku z przenoszeniem górnego ramienia w wodzie 50 m;
 - pływanie znanymi sposobami 2×50 m.

Zajęcie 3

- Grupa 1*
(woda do pasa)
- skoki do wody z miejsca w pozycji kucznej;
 - zanurzanie głowy w wodę (oczy w wodzie otwarte);
 - nurkowanie między nogami współwiczających;
 - poślizg na piersiach;
 - w podporze bokiem z chwytem wolną ręką za pomost, ruchy nóg jak przy pływaniu na boku;
 - przewroty w przód w wodzie.
- Grupa 2*
(woda do szyi)
- skoki do wody na nogi z miejsca i z rozbiegu w pozycji wyprostowanej i kucznej;
 - skoki do wody na głowę ze skłonu w przód;
 - pływanie z deską 2×50 m, ruchy nóg jak przy pływaniu na boku;
 - pływanie na boku, górne ramię przenieszone w wodzie, 2×50 m;
 - pływanie na boku 50 m;
 - pływanie znanymi sposobami 2×50 m.

Zajęcie 4

- Grupa 1*
(woda do pasa)
- Jak zajęcie 3.
- Grupa 2*
(woda do szyi)
- skoki do wody na nogi z obrotami;
 - nurkowanie na odległość 8—10 m;
 - pływanie z deską: dolne ramię uchwytuje deskę, ramię górne i nogi wykonują ruchy jak przy pływaniu na boku, 2×50 m;
 - pływanie na boku 100 m;
 - pływanie znanymi sposobami 2×50 m.

Zajęcie 5

- Grupa 1*
(woda do szyi)
- skoki do wody z miejsca na nogi w pozycji wyprostowanej i kucznej;
 - skoki na głowę ze skłonu w przód;
 - poślizg na piersiach;
 - stojąc w wypadzie w bok, ruchy ramion jak przy pływaniu na boku w wodzie;
 - pływanie z deską, ruchy nóg jak przy pływaniu na boku.

Grupa 2
(woda głęboka)

- skoki do wody z rozbiegu na nogi i na głowę;
- pływanie z deską, ruchy nóg jak przy pływaniu na boku, 2×50 m;
- pływanie na boku z przenoszeniem górnego ramienia w wodzie, 2×50 m;
- pływanie na boku 100 m;
- pływanie znanymi sposobami, 2×50 m.

Zajęcie 6

Grupa 1
(woda do szyi)

- skoki na głowę ze skłonu w przód;
- poślizg na piersiach i na boku;
- nurkowanie między nogami 3—4 współczujących;
- pływanie z deską — ruchy nóg jak przy pływaniu na boku;
- zabawa — karuzela.

Grupa 2
(woda głęboka)

- Jak zajęcie 5.

Zajęcie 7

Grupa 1
(woda do szyi)

- skoki do wody na nogi w różnych pozycjach: przodem, bokiem, tyłem;
- poślizg na piersiach i na boku;
- pływanie z deską, ruchy nóg jak przy pływaniu na boku 2×50 m;
- pływanie na boku 50 m z przenoszeniem górnego ramienia w wodzie.

Grupa 2
(woda głęboka)

- skoki do wody na nogi z wysokości 5 m;
- skok startowy;
- pływanie z deską na boku 2×50 m;
- pływanie na boku 2×100 m;
- pływanie znanymi sposobami 2×50 m.

Zajęcie 8

Grupa 1
(woda do szyi)

- Jak zajęcie 7.

Grupa 2
(woda głęboka)

- skoki do wody na nogi i głowę z wysokości 3 m;
- skok startowy;
- pływanie na boku 2×100 m;
- nurkowanie na odległość 12—15 m;
- wydobywanie przedmiotów z dna;
- pływanie znanymi sposobami 2×50 m.

Zajęcie 9

Grupa 1
(woda do szyi)

- skoki do wody na nogi i głowę;
- skok startowy;
- nurkowanie na odległość 6—8 m;
- pływanie na boku 2×50 m.

Grupa 2
(woda głęboka)

- skoki do wody na głowę w umundurowaniu;
- pływanie w umundurowaniu na boku 2×50 m;
- pływanie w umundurowaniu z granatem 50 m.

Zajęcie 10

Grupa 1
(woda głęboka)

- skoki do wody na głowę;
- pływanie z deską na boku 2×50 m;
- pływanie na boku 100 m;
- zabawa — walka jeźdźców (głębokość wody do piersi).

Grupa 2
(woda głęboka)

- skoki do wody na nogi i głowę z wysokości 3 m;
- pływanie z deską na boku 2×50 m;
- pływanie na boku 150 m;
- pływanie z granatem 2×50 m;
- pływanie znanymi sposobami 2×100 m.

Zajęcie 11

Jak zajęcie 10.

Zajęcie 12

Grupa 1
(woda głęboka)

- skoki do wody na nogi i głowę z wysokości 3 m;
- nurkowanie na odległość 8—10 m;
- pływanie na boku 2×100 m;
- zabawa — karuzela (głębokość wody do piersi).

Grupa 2
(woda głęboka)

- skoki na głowę z wysokości 3 m;
- pływanie na boku 2×50 m na szybkość;
- pływanie znanymi sposobami 2×100 m;
- zabawa — karuzela (głębokość wody do piersi).

Zajęcie 13

Jak zajęcie 12.

Zajęcie 14

Jak zajęcie 12.

Zajęcie 15

Grupa 1 i 2
(woda głęboka)

— sprawdzenie umiejętności pływania:
bardzo dobrze — przepłynąć 100 m w czasie do 2,40 min. i 50 m na boku;
dobrze — przepłynąć 100 m w dowolnym czasie, w tym 25 m na boku;
dostatecznie — przepłynąć 50 m w dowolnym czasie.

Temat 3 — Gimnastyka — 17 godz.

(dla pododdziałów porządkowo-ochronnych regulacji ruchu)

Zajęcie 1

Drażek — ćwiczenie 1;
Poręczce — ćwiczenie 1;
Skok — ćwiczenie 2;
Drabina skośna — wspinanie dostawne.

Zajęcie 2

Jak zajęcie 1.

Zajęcie 3

Drażek, poręczce, skok — jak zajęcie 1;
Drabina skośna -- wspinanie przestawne.

Zajęcie 4

Jak zajęcie 3.

Zajęcie 5

Jak zajęcie 3.

Zajęcie 6

Drażek — ze zwisu wymyk do podporu przodem
zamach podmykiem, zeskok w tylnym
zamachu;

- Poręcze — z oparcia na ramionach ugiętych na końcu poręczy wspieranie siłą do podporu — poziomka, zamach, zeskok zawrotny;
- Skrzynia
wysokość 5 części — skok rozkroczny wzdłuż;
- Lina — wspinanie z pomocą nóg.

Zajęcie 7

Jak zajęcie 6.

Zajęcie 8

- Drażek, poręcze,
skrzynia — jak zajęcie 6;
- Ćwiczenie
akrobatyczne — przewrót w przód z doskoku na ręce.

Zajęcie 9

- Drażek niski — z podporu przemach okroczny nogą w przód do podporu okrocznego, kołowrót w tył na podkolanie i spad w tył do zwisu na podkolanie, wspieranie na podkolanie do podporu okrocznego, przemach okroczny nogą w tył do podperu przodem, zeskok w dół;
- Poręcze — z siadu rozkrocznego przewrót w przód do siadu rozkrocznego, chwyt za końce żerdzi, złączeniem nóg zamach, zeskok rozkroczny.

- Skrzynia
wysokość 6 części — skok rozkroczny wzdłuż;
- Lina — wspinanie bez pomocy nóg.

Zajęcie 10

Jak zajęcie 9.

Zajęcie 11

- Drażek — jak zajęcie 9;
- Poręcze — z oparcia na ramionach ugiętych wspinanie siłą do podporu, poziomka, siad rozkroczny, przechwyt w przód, złączeniem nóg zamach, zeskok rozkroczny;

Koń wysokość 110 cm	— skok rozkroczny wzdłuż;
Ćwiczenie akrobatyczne	— przewrót w przód z doskoku na ręce.

Zajęcie 12

Jak zajęcie 11.

Zajęcie 13, 14, 15, 16 i 17

Drażek	— ćwiczenie 2;
Poręczce	— ćwiczenie 3;
Skok	— ćwiczenie 4;
Lina	— ćwiczenie 3.

Temat 3/a — Gimnastyka specjalna — 15 godz.
(dla orkiestr wojskowych)

Zajęcie 1

Ćwiczenie w dwójkach	— ćwiczenie 1;
Drabinka	— ćwiczenie 1;
Ławka gimnastyczna	— ćwiczenie 1;
Ćwiczenie akrobatyczne	— ćwiczenie 1;
Lina	— ćwiczenie 2.

Zajęcie 2

Ćwiczenie w dwójkach	— ćwiczenie 2;
Drabinka	— ćwiczenie 2;
Ławka gimnastyczna	— ćwiczenie 2;
Ćwiczenie akrobatyczne	— ćwiczenie 1;
Lina	— ćwiczenie 2.

Zajęcie 3

Ćwiczenie w dwójkach	— ćwiczenie 3;
Drabinka	— ćwiczenie 3;
Ławka gimnastyczna	— ćwiczenie 3;
Ćwiczenie akrobatyczne	— ćwiczenie 2;
Lina	— ćwiczenie 3.

Zajęcie 4

Ćwiczenie w dwójkach	— ćwiczenie 5;
Drabinka	— ćwiczenie 3;
Ławka gimnastyczna	— ćwiczenie 4;
Ćwiczenie akrobatyczne	— ćwiczenie 2;
Lina	— ćwiczenie 3.

Zajęcie 5

Ćwiczenie w dwójkach	— ćwiczenie 5;
Drabinka	— ćwiczenie 4;
Ławka gimnastyczna	— ćwiczenie 5;
Ćwiczenie akrobatyczne	— ćwiczenie 2;
Lina	— ćwiczenie 3.

Zajęcie 6

Drażek niski	— wymyk do podporu przodem z odbicia;
Poręcze	— w oparciu na ramionach zamachy z zaznaczeniem oparcia przewrotnego i przetrzutowego;
Drabina skośna	— wspinanie dostawne;
Ćwiczenie akrobatyczne	— ćwiczenie 5.

Zajęcie 7

Jak zajęcie 6.

Zajęcie 8

Drażek	— z wyskoku wymyk do podporu przodem, zeskok w dół;
Poręcze	— w podporze zamachy, zeskok zawrotny;
Drabina skośna	— wspinanie przestawne;
Równoważnia	— przejście przodem, bokiem, tyłem.

Zajęcie 9

Drażek, poręcze	— jak w zajęciu 8;
Drabina skośna	— jak w zajęciu 8;
Równoważnia	— przejście z wykonywaniem ćwiczeń.

Zajęcie 10

- Drażek — ze zwisu wymyk do podporu przodem, zamach podmykiem zeskok w tylnym zamachu;
- Poręcze — w podporze zamachy, w przednim i tylnym zamachu rozkrok nóg nad żerdziami, zeskok zawrotny;
- Drabina skośna — jak w zajęciu 8;
- Równoważnia — przejście z pokonywaniem ustawionej poprzeczki.

Zajęcie 11

- Drażek, poręcze i równoważnia — jak w zajęciu 10;
- Lina — ćwiczenie 5.

Zajęcie 12

- Drażek — ze zwisu wznos ugiętych w kolanach nóg w górę, przewlek pod drażkiem i opust do zwisu tyłem powrót do zwisu przodem, zeskok w dół;
- Poręcze — z oparcia na ramionach, wspieranie wychwytem do siadu rozkrocznego, zeskok zawrotny;
- Lina — jak w zajęciu 11;
- Równoważnia — przejście z mijaniem się.

Zajęcie 13

- Drażek, poręcze i równoważnia — jak w zajęciu 12;
- Lina — ćwiczenie 6.

Zajęcie 14

- Drażek — ćwiczenie 3;
- Poręcze — ćwiczenie 1;
- Lina — jak w zajęciu 13;
- Równoważnia — przejście posuwaniem się w przód siedząc.

Zajęcie 15

Jak zajęcie 14.

Temat 4 — Piłka ręczna — 10 godz.

Zajęcie 1

Bieg 600 m w wolnym tempie; bieg z wyskokami z odbicia jednonóż; bieg z nagłymi przyspieszeniami, zatrzymaniami, zmianami kierunków itp.

Ćwiczenie techniczne	— podanie i chwyt półgórny w kole w miejscu (tablica I, rys. 2) i w kolumnach naprzeciw siebie (tablica I, rys. 4); — kozłowanie w dwóch kolumnach naprzeciw siebie (tablica I, rys. 12); — rzut do bramki (tablica I, rys. 9);
Ćwiczenie taktyczne	— atak frontalny (tablica II, rys. 1);
Gra	— szkolna z założeniem poruszania się tylko w swoich pasach działania.

Zajęcie 2

Bieg 600 m w wolnym tempie, bieg z wyskokami wwyż i w dal, bieg z nagłymi zatrzymaniami i zmianami kierunku.

Ćwiczenie techniczne	— podanie i chwyt półgórny w kole w ruchu; (tablica I, rys. 5 lub 6); — kozłowanie w kolumnie z mijaniem graczy (tablica I, rys. 14); — rzut do bramki ze zmianą podających i bramkarza (tablica I, rys. 10);
Ćwiczenie taktyczne	— atak frontalny — przebój skrzydłem (tablica II, rys. 2);
Gra	— szkolna z założeniem poruszania się tylko w swoich pasach działania, obrona każdy swego.

Zajęcie 3

Bieg 600 m w wolnym tempie, bieg ze zmianą szybkości i kierunku.

Ćwiczenie techniczne	— podanie i chwyt półgórny prawą i lewą ręką w kole w miejscu (tablica I, rys. 3) i w ruchu (tablica I, rys. 5 lub 6); — kozłowanie w kole z mijaniem współćwiczących (tablica I, rys. 13); — rzuty na bramkę po kozłowaniu ze zmianą podających piłkę (tablica I, rys. 11);
----------------------	--

Ćwiczenie
taktyczne
Gra

- atak frontalny — przebój środkiem (tablica II, rys. 3);
- szkolna z założeniem poruszania się tylko w swoich pasach działania, obrona każdy swego.

Zajęcie 4

Bieg 600 m w wolnym tempie, bieg tyłem, bokiem, krokiem dostawnym z wyskokami, z krążeniem ramion i nagłymi zatrzymaniami.

Ćwiczenie
techniczne

- podanie i chwyt półgórny w ruchu z oddaniem piłki w tył (tablica I, rys. 7);
- kozłowanie piłki między chorągiewkami (tablica I, rys. 15);
- rzuty na bramkę po kozłowaniu ze zmianą podających piłkę (tablica I, rys. 11);
- szybki atak (tablica II, rys. 4);

Ćwiczenie
taktyczne
Gra

- szkolna z założeniem gry szybkim atakiem.

Zajęcie 5

gra właściwa.

Zajęcie 6

Bieg 600 m w wolnym tempie, bieg z wymijaniem ćwiczących przez ostatniego, marsz z podskokami w przysiadzie, bieg ze zmianą kierunku i szybkości.

Ćwiczenie
techniczne

- podania i chwyt półgórny, górny w rozsympce (tablica I, rys. 8);
- kozłowanie piłki między chorągiewkami (tablica I, rys. 16);
- rzuty na bramkę ze zmianą podających piłkę po kozłowaniu (tablica I, rys. 11);

Ćwiczenie
taktyczne
Gra

- szósty w ataku (tablica II, rys. 6);
- szkolna z założeniem prowadzenia szóstego do ataku i kończenia przez niego akcji strzałem na bramkę.

Zajęcie 7

gra właściwa.

Zajęcie 8

Bieg 600 m, bieg z wyskokami, bieg z nagłymi zatrzymaniami się po zrywach.

Cwiczenie techniczne	— jak w poprzednich zajęciach;
Cwiczenie taktyczne	— atak ze zmianą w pasach działania;
Gra	— szkolna z założeniem prowadzenia ataku ze zmianami w pasach.

Zajęcie 9

Bieg 600 m, ćwiczenia w marszu i w biegu jak na poprzednich zajęciach.

Ćwiczenie techniczne	— doskonalenie słabiej opanowanych elementów techniki;
Ćwiczenie taktyczne	— atak z krzyżowaniem;
Gra	— szkolna z założeniem prowadzenia ataku z krzyżowaniem.

Zajęcie 10

gra właściwa.

SZKOLENIE INŻYNIERYJNE

(Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu 24 godz., gospodarcze, tyłowe i orkiestry wojskowe 10 godz.).

Cel szkolenia:

Nauczyć żołnierzy wykonywania najprostszych prac inżynierskich we wszystkich rodzajach walki w ramach swego pododdziału z przystosowaniem do swej specjalności oraz sposobu wykonywania inżynierskich urządzeń (schronów) i obiektów z przystosowaniem ich do obrony przeciwatomowej.

Wskazówki metodyczne:

Zajęcia ze szkolenia inżynierskiego przeprowadzać w różnym terenie i na specjalnie urządzonym placu ćwiczeń. Każde zajęcie winno być zabezpieczone w niezbędne do szkolenia materiały, sprzęt oraz odpowiednie pomoce szkoleniowe.

Zasadniczą metodą szkolenia jest praktyczne wykonywanie przez żołnierzy prac inżynierskich ściśle związanych dla swych specjalności (pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu, organizację obrony stanowisk dowodzenia, pododdziały samochodowe, gospodarcze i tyłowe, okopywanie pojazdów mechanicznych oraz budowę ukryć dla przechowywania materiałów i produktów zaopatrzeniowych walczących pododdziałów). Wszystkie urządzenia należy przystosowywać do obrony przeciwatomowej. Przy pracach tych należy szeroko wykorzystywać uprzednio przygotowane materiały, gotowe elementy umocnień i urządzeń oraz materiały podręczne.

Zajęcia z nauki o materiałach wybuchowych i środkach zapalających przeprowadzać pod kierownictwem oficera, przestrzegając przy tym ściśle przepisów bezpieczeństwa pracy. Naukę obchodzenia się z minami przeprowadzać na minach i zapalnikach ćwiczebnych ze splonkami ćwiczebnymi.

Szkolenie w forsowaniu przeszkód wodnych na środkach podręcznych i etatowych, prowadzić praktycznie na zawczasu przygotowanym odcinku przeszkody wodnej.

Temat 1 — Okopywanie się i maskowanie.

Sprzęt okopowy. Etatowe środki maskowania, ich przeznaczenie, wykorzystanie i przechowywanie. Podręczne środki i materiały oraz zastosowanie ich do maskowania. Budowa okopu do prowadzenia ognia leżąc, kłęcząc i stojąc, ich przeznaczenie i wymiary. Maskowanie żołnierzy, uzbrojenia i okopów przy pomocy etatowych i podręcznych środków maskowania.

Temat 2 — Budowa i urządzenie okopu (stanowiska ogniowego) drużyny.

Elementy i wymiary okopu. Wykonywanie prac związanych z budową okopu w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem i w głębi obrony. Maskowanie okopu. Urządzenie w okopach stanowisk ogniowych, schronów dla ludzi i sprzętu bojowego oraz nisz na amunicję. Przystosowanie okopu do obrony przeciwatomowej.

Temat 3 — Myny, zapalniki własne i armii obcych oraz zapory minowe.

Zasadnicze rodzaje min przeciwpiechotnych i przeciwczołgowych oraz zapalników własnych i armii obcych, ich budowa i sposób działania. Zastosowanie min i zapór minowych. Sposoby i zasady rozpoznania zapór minowych. Sposób unieszkodliwiania min, w różnym terenie. Wykrywacz min, macka i inny sprzęt minerski.

Sposoby rozbijania i wysadzania min. Oznaczanie wykrytych pojedynczych min oraz pól minowych. Wykonanie przejść w polach minowych, organizacja i pełnienie służby porządkowo-ochronnej na przejściach. Zasady i sposoby ustawiania, uzbrajania i rozbijania min.

Temat 4 — Budowa transzei, rowów łączących, stanowisk ogniowych i ukryć dla bojowego sprzętu technicznego i samochodów (według specjalności).

Zasadnicze elementy transzei, rowów łączących, stanowisk ogniowych i ukryć, ich przeznaczenie i wymiary. Wytyczenie, trasowanie i sposoby wykonywania prac przy budowie i urządzeniu transzei, rowów łączących, stanowisk ogniowych i ukryć, ich maskowanie i doskonalenie pod względem bojowym, technicznym i sanitarno-gospodarczym. Budowanie transzei (rowów łączących). Przystosowanie transzei, rowów łączących, stanowisk ogniowych i ukryć do obrony przeciwatomowej.

Temat 5 — Budowa schronów dla stanu osobowego.

Wymagania stawiane przed inżynierską rozbudową terenu w warunkach użycia broni atomowej. Budowa przykryć w transzejach. Budowa schronów przedpiersiowych. Budowa schronów typu lekkiego z gotowych elementów. Hermetyzacja schronów. Budowa hermetycznych wejść. Przedsięwzięcie przeciwpożarowe i walka ze środkami zapalającymi.

Temat 6 — Przeprawa na etatowych i podręcznych środkach przeprowowych.

Rozpoznanie odcinka przeprawy. Urządzenie brodu. Przeprawa wpływ z wykorzystaniem podręcznych materiałów. Budowa promów z materiałów podręcznych i przeprawa na nich żołnierzy i bojowego sprzętu technicznego. Przeprawa desantu na etatowych środkach przeprowowych. Organizacja służby ratunkowej.

SZKOLENIE CHEMICZNE

(Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu, orkiestry wojskowe 13 godz., gospodarcze i tyłowe 10 godz.).

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców sposobów obrony przed środkami trującymi, ciałami promieniotwórczymi i bronią bakteriologiczną oraz przygotować ich do umiejętnego działania w warunkach napadu chemicznego, atomowego i bakteriologicznego nieprzyjaciela.

Wskazówki metodyczne:

Zajęcia ze szkolenia chemicznego przeprowadzać w polu, na placu chemicznym lub w sali szkolenia chemicznego. Na zajęciach oprócz etatowego sprzętu chemicznego szeroko wykorzystywać poglądowe pomoce szkoleniowe i ćwiczebne środki trujące.

W czasie godzin przeznaczonych w programie na szkolenie chemiczne, żołnierze winni opanować niezbędne wiadomości i nawyki obrony przed środkami trującymi, ciałami promieniotwórczymi i bronią bakteriologiczną. Otrzymane wiadomości i nawyki następnie doskonalić na wszystkich zajęciach ze szkolenia taktycznego.

Zajęcia z zakresu odkażania, dezynfekcji i dezaktywacji należy prowadzić praktycznie, w warunkach jak najbardziej zbliżonych do bojowych.

Naukę długotrwałego przebywania w maskach przeciwgazowych podczas wykonywania czynności i zadań bojowych rozpoczynać od 30 minut i doprowadzić nieprzerwane przebywanie w maskach przeciwgazowych do końca roku szkolnego do 5 godzin. Trening długotrwałego przebywania w maskach przeciwgazowych przeprowadzać na zajęciach w polu i ćwiczeniach związanych z wykonywaniem zadań bojowych.

Przy organizowaniu i przeprowadzaniu zajęć szkolenia chemicznego, posługiwać się podręcznikiem „Metodyka szkolenia chemicznego“.

Temat 1 — Środki trujące armii obcych.

Przeznaczenie i sposoby bojowego zastosowania środków trujących przez armie obce. Podział środków trujących. Podział środków trujących pod względem ich działania na organizm, według czasokresu działania bojowego i przeznaczenia taktycznego. Krótka charakterystyka zasadniczych ogólnotrujących, parzących, duszących i drażniących środków trujących. Zasadnicze oznaki użycia środków trujących przez nieprzyjaciela. Wykrywanie środków trujących na podstawie oznak zewnętrznych. Ochrona przed środkami trującymi i pierwsza pomoc przy porażeniu środkami trującymi.

Temat 2 — Ciała promieniotwórcze i ochrona przed nimi.

Pojęcie o promieniowaniu przenikliwym. Skażenie promieniotwórcze terenu i różnych obiektów przy wybuchu bomby atomowej. Charakterystyka bojowych środków promieniotwórczych (BSP), ich przeznaczenie, sposoby zastosowania i drogi oddziaływania na organizm człowieka. Skażenie ciałami promieniotwórczymi.

czymi terenu, uzbrojenia, techniki bojowej, produktów żywnościowych i wody. Wpływ warunków meteorologicznych na charakter i stopień skażenia terenu i różnych obiektów. Dopuszczalne dawki promieniowania przenikliwego dla organizmu i dopuszczalne normy skażenia ciałami promieniotwórczymi powierzchni ciała, umundurowania, uzbrojenia, sprzętu techniczno-bojowego i obiektów inżynierskich. Dopuszczalny czas przebywania w rejonie skażonym. Środki i sposoby ochrony przed ciałami promieniotwórczymi.

Temat 3 — Broń bakteriologiczna.

Pojęcie o mikrobach chorobotwórczych i toksynach, ich działaniu na organizm ludzki i zwierzęcy, wywołującym choroby zakaźne. Sposoby rozprzestrzeniania owadów, rozsiewanie zaraźliwych pyłów i mgieł, zarażanie źródeł wody i produktów żywnościowych. Środki napadu bakteriologicznego. Drogi zarażania organizmu mikrobami chorobotwórczymi i toksynami. Zewnętrzne oznaki zastosowania broni bakteriologicznej. Sposoby i środki ochrony przed bronią bakteriologiczną.

Temat 4 — Indywidualne środki obrony przeciwchemicznej i zasady posługiwania się nimi.

Przeznaczenie maski przeciwgazowej, narzutki ochronnej, pończoch ochronnych i odzieży ochronnej; ich moc ochronna i zasady posługiwania się nimi. Sposoby nakładania i zdejmowania indywidualnych środków obrony przeciwchemicznej. Kolejność przeglądu indywidualnych środków obrony przeciwchemicznej. Sposoby posługiwania się uszkodzoną maską przeciwgazową. Właściwości posługiwania się maską przeciwgazową w warunkach zimowych.

Temat 5 — Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego i częściowa dezaktywacja uzbrojenia, amunicji, techniki bojowej, środków transportowych, żywności, paszy i wyposażenia mundurowo-taborowego.

Pojęcie dezaktywacji. Środki i sposoby dezaktywacji. Kolejność przeprowadzania częściowych zabiegów sanitarnych stanu osobowego. Kolejność przeprowadzania częściowej dezaktywacji uzbrojenia, amunicji, techniki bojowej, środków transportowych, żywności, paszy i wyposażenia mundurowo-taborowego. Właściwości dezaktywacji w warunkach zimowych. Środki ostrożności przy przeprowadzaniu częściowej dezaktywacji.

Temat 6 — Prowadzenie obserwacji chemicznej w pododdziale.

Zadania obserwacji chemicznej. Zewnętrzne oznaki początku napadu atomowego i chemicznego za pomocą lotnictwa, artylerii i moździerzy nieprzyjaciela oraz rozpoczęcia napadu falowego dymami trującymi. Oznaki obecności środków trujących w terenie i przedmiotach terenowych. Obowiązki obserwatora i jego działanie podczas atomowego i chemicznego napadu nieprzyjaciela.

Temat 7 — Środki zapalające armii obcych i ochrona przed nimi.

Krótką charakterystyką zasadniczych substancji i mieszanek zapalających stosowanych przez armie obce. Sprzęt i uzbrojenie przeznaczone do stosowania substancji i mieszanek zapalających. Sposoby obrony przed środkami zapalającymi i walka z nimi. Sposoby gaszenia substancji i mieszanek zapalających. Pierwsza pomoc przy sparzeniach.

Temat 8 — Odkażanie i dezynfekcja uzbrojenia, techniki bojowej, środków transportowych, środków remontowych, różnego mienia wojskowego i terenu.

Przeznaczenie i krótka charakterystyka zasadniczych odkażalników i rozpuszczalników. Odkażanie i dezynfekcja uzbrojenia, techniki bojowej, środków transportowych, środków remontowych, różnego mienia wojskowego. Sposoby odkażania terenu, tranzei i rowów łączących.

SZKOLENIE ŁĄCZNOŚCI

(12 godzin)

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z podstawowymi środkami łączności; z połowym aparatem telefonicznym i radiostacją wojskową, ich właściwościami taktyczno-technicznymi i przeznaczeniem. Nauczyć szeregowców praktycznego obsługiwanania połowego aparatu telefonicznego i radiostacji.

Wskazówki metodyczne:

Naukę o budowie aparatu telefonicznego i radiostacji przeprowadzać praktycznie na takim sprzęcie, jaki się znajduje na wyposażeniu danego pododdziału czy oddziału.

Temat 1 — Podstawowe wiadomości o środkach łączności.

Rodzaje środków łączności. Rola i znaczenie łączności w walce. Zadania stawiane łączności oraz sposób ich wykonania. Najprostsze środki łączności.

Temat 2 — Polowy aparat telefoniczny.

Przeznaczenie i taktyczno-techniczne dane polowego aparatu telefonicznego. Części składowe aparatu, ich ogólna budowa, przeznaczenie i rozmieszczenie. Przygotowanie aparatu do pracy. Sposoby sprawdzenia, prawidłowości działania aparatu. Podłączenie aparatu do linii jedнопrzewodowej i dwuprzewodowej. Zasady prowadzenia rozmów telefonicznych. Przyjmowanie i przekazywanie przez telefon telefonogramów i komend ogólnych.

Temat 3 — Radiostacja wojskowa.

Przeznaczenie i taktyczno-techniczne dane radiostacji. Części składowe radiostacji, ich przeznaczenie i ogólna budowa. Sposób nawiązania łączności. Praca na radiostacji. Zasady przechowywania i konserwacji radiostacji. Praktyczna praca na radiostacji.

TERENOZNAWSTWO

(Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu 12 godz.,
gospodarcze, tyłowe i orkiestry wojskowe 6 godz.).

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców orientowania się w terenie, marszu według azymutu oraz zapoznać z podstawowymi wiadomościami z zakresu czytania i posługiwania się mapą w terenie.

Wskazówki metodyczne:

1. Wszystkie zajęcia z terenoznawstwa przeprowadzają dowódcy plutonów. Większość zajęć z terenoznawstwa prowadzić praktycznie w terenie. Organizowane zajęcia na sali wykładowej należy zabezpieczyć w odpowiednią ilość sprzętu.

2. Wszystkie domarsze na miejsce zajęć i powrót z nich należy wykorzystać w celu doskonalenia umiejętności z przerabianych zagadnień szkoleniowych z tego przedmiotu.

W czasie szkolenia zwrócić szczególną uwagę na zagadnienie umiejętnego wykorzystania charakteru terenu jako czynnika obniżającego siłę działania broni atomowej.

3. Szkolenie w marszu według azymutu, początkowo prowadzić w terenie odkrytym i lekko pofałdowanym, a następnie w terenie zakrytym w warunkach ograniczonej widoczności i w nocy.

Na zajęciach tych przestrzegać zasady by skład osobowy poszczególnych grup wynosił od 3—5 ludzi. W czasie marszu według azymutu, należy specjalną uwagę zwrócić na obchodzenie przeszkód i skażonych odcinków terenu oraz w odnajdywaniu drogi powrotnej.

Temat 1 — Orientowanie się i pomiar odległości w terenie.

Istota orientowania się w terenie. Strony świata i ich wzajemne rozmieszczenie. Określenie stron świata przy pomocy busoli, ciał niebieskich oraz przedmiotów terenowych. Busola — budowa — przeznaczenie i sposób posługiwania się. Przeznaczenie i wykorzystanie dozorów. Sposób określania swego miejsca stania i położenia obserwowanych obiektów w stosunku do stron świata i dozorów (rzeźby terenu i przedmiotów terenowych). Właściwości orientowania się w terenie, na którym trudno jest wybrać dozory, we mgle i w nocy. Sposoby orientowania się podczas jazdy na samochodach.

Najprostsze sposoby określenia odległości w terenie. Mierzenie odległości krokami w zależności od czasu marszu, oraz na podstawie odgłosu i błysku strzału. Dokładność określenia odległości różnymi sposobami. Mierzenie różnymi sposobami odległości do przedmiotów terenowych.

Temat 2 — Marsz według azymutu w dzień i w nocy.

Istota marszu według azymutu. Pojęcie azymutu. Azymut zasadniczych kierunków stron świata. Odczytywanie azymutów na wskazane kierunki oraz wskazywanie kierunków według podanych azymutów. Sposoby omijania przeszkód. Zamiana metrów na podwójne kroki. Przygotowanie busoli do posługiwania się nią w terenie w dzień i w nocy. Marsz według azymutu w dzień na podstawie danych przygotowanych przez dowódcę z uwzględnieniem omijania przeszkód i odszukania drogi powrotnej.

Organizacja, przygotowanie i przeprowadzenie marszu według azymutu w nocy na podstawie przygotowanych danych przez dowódcę.

Temat 3 — Ogólne pojęcie o mapie i posługiwanie się mapą w terenie.

Rodzaje map. Mapy wojskowe. Pojęcie o mapie topograficznej. Skala map. Skala liczbowa i podziałka liniowa, budowa i sposób posługiwania się nimi. Przybory do pomiarów odległości na ma-

pach (linijka, cyrkiel, pasek papieru). Współrzędne prostokątne (budowa siatki kilometrowej i jej opis). Rodzaje współrzędnych (skrótowe, przybliżone). Odczytywanie współrzędnych podanych obiektów. Odszukanie obiektów według podanych współrzędnych. Mierzenie odległości linii łamanych. Odkładanie odległości na mapach różnych skal przy użyciu skali liczbowej i podziałki liniowej.

Czytanie mapy. Zasadnicze formy, charakterystyczne linie i punkty rzeźby terenu. Istota sposobu warstwicowego. Rodzaje warstwic. Przedstawienie warstwicami zasadniczych form rzeźby terenu. Określenie kąta spadku terenu. Czytanie pokrycia i rzeźby terenu na mapie.

Orientowanie się w terenie za pomocą mapy w dzień i w nocy. Określenie swego miejsca stania według otaczających przedmiotów terenowych, rzeźby terenu, pomiarem i za pomocą wcięcia w bok i wstecz. Poruszanie się w terenie przy pomocy mapy w dzień i w nocy po drogach i bezdrożu.

SKOLENIE SANITARNE

(Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu, gospodarcze i tyłowe 5 godz., orkiestry wojskowe 15 godz.).

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców praktycznych sposobów okazywania samopomocy i wzajemnej pomocy oraz zapoznać ich z zasadami zabiegów profilaktycznych.

Wskazówki metodyczne:

Zajęcia ze szkolenia sanitarnego prowadzi lekarz oddziału. Zajęcia teoretyczne z zasad higieny wojskowej i czynności zapobiegawczych zachorowaniom przeprowadzać na salach wykładowych z wykorzystaniem pomocy poglądowych schematów, wykresów itd.

Szkolenie w okazywaniu samopomocy i wzajemnej pomocy w wypadku zranień, skażenia ciałami chemicznymi i bojowymi środkami promieniotwórczymi przeprowadzać praktycznie. Na tych zajęciach szeregowcy powinni nauczyć się samodzielnego wykonywania samopomocy i wzajemnej pomocy.

Temat 1 — Higiena osobista żołnierza.

Znaczenie higieny osobistej. Mycie rąk. Pielęgnacja włosów, zębów, uszu i nóg. Kąpiel w łaźni i zmiana bielizny. Higiena odzieży. Znaczenie wyszkolenia fizycznego dla wzmocnienia stanu zdrowia.

Temat 2 — Choroby zakaźne i zapobieganie im.

Pojęcie o chorobach zakaźnych. Dżuma, cholera, tyfus brzuszny i plamisty, grypa i angina. Choroby weneryczne. Bakterie zakaźne. Źródła zarażenia, rozszerzenie się chorób zakaźnych i zapobieganie im. Szczepienia ochronne stosowane w Wojsku Polskim.

Temat 3 — Samopomoc i wzajemna pomoc przy zranieniu i w nieszczęśliwych wypadkach.

Pojęcie o ranach i zakażeniu rany. Nakładanie opatrunków osobistych w różnych pozycjach (stojąc, siedząc, leżąc) przy zranieniu głowy, tułowia i kończyn. Zatrzymanie krwotoku. Okazanie pierwszej pomocy przy złamaniu kości. Nałożenie szyny unieruchamiającej z materiałów podręcznych. Udzielenie pierwszej pomocy w wypadku zatrucia, udaru słonecznego, ukąszenia żmii porażenia prądem elektrycznym.

Temat 4 — Środki i sposoby obrony przed działaniem bojowych środków promieniotwórczych oraz samopomoc i pomoc wzajemna w tych wypadkach.

Działanie na organizm człowieka bojowych środków promieniotwórczych. Indywidualne środki obrony przed działaniem bojowych środków promieniotwórczych. Rodzaje i stopnie oparzeń. Okazanie samopomocy i wzajemnej pomocy przy oparzeniach. Zasady zdejmowania odzieży z oparzonego i nakładanie opasek przeciwoparzeniowych. Sposoby i środki przeprowadzania częściowych i całkowitych zabiegów sanitarnych stanu osobowego skażonego bojowymi środkami promieniotwórczymi.

Temat 5 — Wynoszenie rannych i skażonych środkami trującymi z pola walki i udzielanie im pierwszej pomocy.

Udzielanie pierwszej pomocy rannym i skażonym środkami trującymi. Indywidualny pakiet przeciwcemikalny, jego budowa i zasady posługiwania się nim. Wykorzystanie ampuł chemicznych. Nakładanie maski przeciwgazowej na rannego i wynoszenie skażonych z atmosfery zatrutej. Wynoszenie rannych na rękach, na pasach noszowych, na noszach improwizowanych i znormalizowanych.

SZKOLENIE SAMOCHODOWE

(tylko dla pododdziałów porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu 12 godz.).

Cel szkolenia:

Zapoznać szeregowców z ogólną budową i przeznaczeniem samochodów w wojsku oraz wykonywaniem zasadniczych prac praktycznych oraz nauczyć ich ładowania na samochody ludzi, uzbrojenia i sprzętu.

Wskazówki metodyczne:

Zajęcia z ogólnej budowy samochodów przeprowadzać metodą wykładu z jednoczesnym pokazem przerabianego mechanizmu. Zajęcia z zakresu obsługi technicznego samochodów przerabiać metodą pokazu przez prowadzącego zajęcia, a następnie przejść do praktycznego wykonywania przez szkolonych poszczególnych czynności związanych z obsługiwaniem samochodu.

Temat 1 — Przeznaczenie i ogólna budowa samochodu.

Przeznaczenie i rola samochodów w wojsku. Rodzaje samochodów używanych w wojsku. Podział samochodów w zależności od budowy i przeznaczenia. Krótka charakterystyka taktyczno-techniczna samochodów będących na wyposażeniu oddziału. Ogólna budowa samochodu. Przeznaczenie i rozmieszczenie poszczególnych zespołów, mechanizmów i układów.

Temat 2 — Parki samochodowe i służba parkowa.

Organizacja parków samochodowych stałych i polowych. Poszczególne elementy parku samochodowego, ich urządzenie i przeznaczenie. Organizacja pracy w parku. Porządek wewnętrzny w parku. Organizacja i skład służby parkowej. Zadania i praca punktu kontroli technicznej.

Temat 3 — Techniczna obsługa samochodów.

Podstawowe elementy technicznego obsługiwanie samochodów. Komplet przyrządów podręcznych kierowcy. Przeznaczenie poszczególnych przyrządów i posługiwanie się nimi. Codzienny przegląd samochodu. Czyszczenie i mycie samochodu.

Temat 4 — Przygotowanie samochodu do marszu.

Zaopatrzenie samochodu w benzynę, smar i wodę. Przygotowanie samochodu do marszu. Sprawdzenie samochodu i przygotowanie dokumentów. Dokładne sprawdzenie dokumentów i przygotowanie odpowiedniej ilości benzyny i smaru.

Temat 5 — Zdejmowanie i zakładanie kół.

Przestrzeganie kolejności pracy w czasie zdejmowania koła oraz należyte wykorzystanie narzędzi podręcznych. Podniesienie samochodu za pomocą dźwigara, zdjęcie koła, oczyszczenie go i założenie. Udzielenie pomocy kierowcy w wypadku defektu.

Temat 6 — Praktyczne ładowanie na samochody ludzi i sprzętu. Zasady posuwania się kolumn samochodowych po drogach i bezdrożach.

Praktyczne ładowanie na samochody ludzi i sprzętu. Uszykowanie samochodów przed załadowaniem w różnych szykach. Zbiórka pododdziału ze sprzętem przed, przy i za samochodami. Rozkazy, komendy i sygnały przy wsiadaniu i wysiadaniu. Rozmieszczenie ludzi na samochodzie. Załadowanie sprzętu na samochody, rozmieszczenie i umocowanie go. Rozładowanie. Porządek posuwania się samochodów w szyku i dowodzenie w marszu. Wyciąganie kolumny marszowej. Utrzymanie tempa i regulaminowych odległości. Służba regulacji ruchu na trasie marszu i jej obowiązki. Zachowanie się w razie niespodziewanego napadu nieprzyjaciela na kolumnę samochodową.

SZKOLENIE TAKTYCZNE

(Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu 90 godz., gospodarcze i tyłowe 18 godz., orkiestry wojskowe 20 godz.)

Cel szkolenia:

Nauczyć szeregowców umiejętnego działania w natarciu i w obronie, samodzielnie oraz w składzie pododdziału w warunkach współczesnej walki.

Wskazówki metodyczne:

1. Pododdziały wartownicze przerabiają wszystkie podane tematy, pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu — tematy 6—12, pododdziały gospodarcze, tyłowe — 6, 7 i 10, orkiestry — 1—5, 10.

W wypadku stwierdzenia słabego opanowania tematyki z zakresu wyszkolenia pojedynczego szeregowca, powtórzyć ją w pod-

oddziale do którego zostaną szeregowcy przeniesieni po półtoramiesięcznym przeszkoleniu w pododdziałach liniowych.

2. Szkolenie taktyczne na szczeblu pojedynczego szeregowca prowadzić metodą musztry bojowej, a na szczeblu drużyny i plutonu metodą musztry bojowej i ćwiczeń taktycznych.

Zajęcia prowadzone metodą musztry bojowej mają na celu nauczyć szeregowców techniki wykonywania poszczególnych czynności, bez których nie można osiągnąć należytego zgrania pododdziału podczas wykonywania przez niego różnych zadań bojowych na ćwiczeniach taktycznych.

Zajęcia prowadzone metodą musztry bojowej poprzedzają przeprowadzenie ćwiczeń taktycznych, zajęcia te należy prowadzić zarówno w dzień, jak i w nocy oraz w różnym terenie. Ilość zajęć z musztry bojowej ich dokładną treść oraz czas trwania określa dowódca plutonu (kompanii). W zakładach i oddziałach tyłowych kierownik zakładu (oddziału).

Zajęcia metodą musztry bojowej prowadzić z zasady jako jednostronne. W tych wypadkach, kiedy zgodnie z planem zajęć zachodzi konieczność zapozorowania działań nieprzyjaciela, kierownik zajęć przerywa działanie szkolonych, wyjaśnia im sytuację oraz sposób zachowania się w tym wypadku pododdziału. Pododdział na zajęcia z musztry bojowej wyprowadzać w pełnym stanie. Dla przerobienia zagadnień dotyczących współdziałania, w zależności od celu szkoleniowego zajęcia, wskazane jest powołanie środków wzmocnienia.

Na zajęciach z musztry bojowej poszczególne zagadnienia szkoleniowe przerabiać najpierw według oddzielnych elementów (fragmentów), a następnie powtórzyć w całości. Na zakończenie zajęć przeprowadzić ich omówienie.

Ćwiczenia taktyczne przeprowadzać w sytuacji zbliżonej do bojowej rzeczywistości. Ćwiczenia te mają na celu zgrać pododdział do wykonania określonych rodzajów działań w skomplikowanej sytuacji naziemnej i powietrznej, w warunkach użycia broni atomowej i innych współczesnych środków walki.

Ćwiczenia taktyczne organizują i przeprowadzają z drużyną — dowódca plutonu, z plutonem — dowódca kompanii.

W celu pokazania prawidłowej organizacji i metodyki przeprowadzenia zajęć, a także dla ujednoczenia zrozumienia zadań i sposobów ich wykonania, z zasadniczych tematów szkolenia taktycznego, dowódca kompanii przeprowadza zajęcia pokazowe dla dowódców drużyn i plutonów.

Bojowe zgrywanie drużyn w plutonie (kompanii) — w pododdziałach porządkowo-ochronnych i regulacji ruchu zakończyć ćwiczeniem taktycznym ze strzelaniem amunicją bojową.

SZKOLENIE POJEDYNCZEGO SZEREGOWCA

Temat 1 — Krótkie wiadomości o broni atomowej.

Charakterystyka broni atomowej. Broń atomowa o działaniu wybuchowym. Rażąca діяłość broni atomowej — fali uderzeniowej, promieniowania świetlnego, promieniowania przenikliwego. Charakterystyka bojowych środków promieniotwórczych. Sposoby zastosowania bojowych środków promieniotwórczych.

Temat 2 — Środki i sposoby obrony przed działaniem broni atomowej.

Czynności przeprowadzane w wojsku w zakresie obrony przeciwatomowej. Organizacja powiadamiania o niebezpieczeństwie zagrożenia atomowego, prowadzenie rozpoznania promieniowania, inżynierskie urządzenie terenu, likwidacja skutków napadu atomowego nieprzyjaciela. Wykorzystanie schronów, ukryć naturalnych i środków obrony przeciwchemicznej przed działaniem broni atomowej. Aktywne środki walki z napadem atomowym. Środki i sposoby obrony indywidualnej. Pokonywanie odcinków terenu skażonych bojowymi środkami promieniotwórczymi. Sposoby ochrony przed bojowymi środkami promieniotwórczymi podczas znajdowania się w skażonym rejonie i po wyjściu z niego. Kolejność i sposób przeprowadzania zabiegów sanitarnych i dezaktywacji.

Temat 3 — Działanie w warunkach zastosowania broni atomowej.

Działanie na sygnał alarmu atomowego w natarciu, w obronie i w marszu. Działanie w czasie napadu atomowego i po wybuchu atomowym. Prace ratunkowe. Usuwanie uszkodzeń. Gaszenie pożarów. Okazanie pomocy rannym.

Temat 4 — Szeregowiec w natarciu (musztra bojowa).

Ćwiczenie 1 — Przygotowanie do ataku i atak.

Zajęcie i urządzenie stanowiska ogniowego na podstawie wyjściowej do ataku i maskowanie go. Działanie na sygnał alarmu atomowego. Przygotowanie do ataku. Obserwacja pola walki, wyskakiwanie z tranzei. Posuwanie się w ataku. Pokonywanie zapór, zwalczanie nieprzyjaciela ogniem i w walce wręcz. Walka w tranzejach i rowach łączących.

Ćwiczenie 2 — Natarcie w głębi obrony.

Przestudiowanie terenu, wybór drogi i sposobu posuwania się. Posuwanie się do przodu różnymi sposobami w połączeniu z pro-

wadzeniem ognia. Pokonywanie terenu skażonego bojowymi środkami promieniotwórczymi. Wybór miejsca do strzelania. Okopywanie i maskowanie się. Pokonywanie zapór drutowych za pomocą środków podręcznych. Niszczenie nowo odkrytych celów. Odparcie kontrataku nieprzyjaciela.

Temat 5 — Szeregowiec w obronie (musztra bojowa).

Ćwiczenie 1 — Organizacja obrony.

Wybór miejsca do strzelania, trasowanie, urządzenie i przygotowanie pojedynczego okopu do strzelania stojąc z przystosowaniem do obrony przeciwoatomowej. Organizacja obserwacji pola walki. Przygotowanie broni do prowadzenia ognia. Przystosowanie przedmiotów terenowych do obrony (leje, kanały, nasypy przydrożne, płoty). Działanie w czasie napadu atomowego nieprzyjaciela.

Ćwiczenie 2 — Odparcie ataku nieprzyjaciela.

Obserwacja pola walki. Działanie podczas nieprzyjacielskiego artyleryjskiego i atomowego przygotowania ataku. Niszczenie atakujących czołgów i piechoty nieprzyjaciela. Współdziałanie z sąsiadem. Niszczenie nieprzyjaciela, który włamał się do transej (rowu łączącego). Pościg ogniowy za wycofującym się nieprzyjacielem.

SZKOLENIE DRUŻYNY

Temat 6 — Drużyna piechoty w natarciu (musztra bojowa).

Ćwiczenie 1 — Działanie drużyny w ataku.

Skryte zajęcie podstawy wyjściowej do ataku i jej urządzenie. Przygotowanie do ataku. Działanie na sygnał alarmu atomowego. Działanie w czasie napadu chemicznego. Atak. Pokonywanie zapór. Działanie drużyny w walce w transejach i rowach łączących. Niszczenie nieprzyjaciela ogniem i w walce wręcz. Wykorzystywanie sprzyjającej sytuacji w celu szybkiego posuwania się do przodu. Odparcie kontrataku drobnych grup nieprzyjaciela.

Ćwiczenie 2 — Walka drużyny w głębi obrony.

Natarcie w głębi obrony. Działanie w warunkach napadu atomowego nieprzyjaciela. Współdziałanie ognia z ruchem w różnych sposobach posuwania się. Pokonywanie zapór. Pokonywanie

odcinków terenu skażonego bojowymi środkami promieniotwórczymi i trującymi. Wyjście na skrzydło nieprzyjaciela. Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego, degazacja i dezaktywacja broni, oporządzenia i umundurowania.

Temat 7 — Drużyna piechoty w obronie (musztra bojowa).

Ćwiczenie 1 — Organizacja obrony.

Zajęcie i urządzenie pozycji. Organizacja prac mających na celu ochronę stanu osobowego i uzbrojenia drużyny przed działaniem broni atomowej nieprzyjaciela.

Oczyszczenie pola obserwacji i ostrzału. Organizacja ognia i łączności ogniowej z sąsiadami. Niszczenie ogniem rozpoznawczych grup nieprzyjaciela. Utrzymywanie nieustannej gotowości bojowej.

Ćwiczenie 2 — Odparcie ataku nieprzyjaciela.

Obserwacja pola walki. Działanie drużyny w czasie nieprzyjacielskiego atomowego i artyleryjskiego przygotowania ataku oraz nalotu lotnictwa i napadu chemicznego. Niszczenie atakujących czołgów i piechoty nieprzyjaciela. Walka z nieprzyjacielem, który włamał się w obronę drużyny. Pościg ogniowy za wycofującym się nieprzyjacielem. Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego, dezaktywacja broni, oporządzenia, umundurowania i pozycji.

Ćwiczenie 3 — Działanie drużyny piechoty w obronie obiektu.

Przygotowanie drużyny do obrony obiektu. Zajęcie stanowisk na sygnał alarmu. Przygotowanie stanowisk ogniowych i broni do obrony przeciwatomowej. Działanie na sygnał alarmu atomowego. Odparcie ataku nieprzyjaciela. Likwidacja skutków napadu atomowego. Przygotowanie broni do prowadzenia ognia w nocy i w ograniczonej widoczności. Walka w okrażeniu. Prowadzenie walki w nocy.

Temat 8 — Drużyna piechoty na rozpoznaniu (musztra bojowa).

Ćwiczenie 1 — Drużyna jako patrol rozpoznawczy.

Otrzymanie zadania. Zapoznanie się ze sposobem prowadzenia rozpoznania promieniowania. Praca dowódcy patrolu na punkcie wyjściowym. Sposób posuwania się jądra i szperaczy. Rozpoznanie

terenu i przedmiotów terenowych. Działanie w wypadku wykrycia skażonych odcinków terenu. Działanie przy spotkaniu z nieprzyjacielem.

Ćwiczenie 2 — Drużyna piechoty w zasadzce.

Rozmieszczenie w zasadzce. Obserwacja terenu i nieprzyjaciela. Niespodziewany napad na nieprzyjaciela. Zdobycie jeńców, broni, dokumentów. Sposób odejścia po wykonaniu zadania.

Temat 9 — Drużyna piechoty na placówce (musztra bojowa).

Ćwiczenie 1 — Działanie na placówce w dzień.

Wybór stanowisk dla rozmieszczenia placówki i czujki. Wysunięcie się placówki na stanowisko. Rozmieszczenie placówki. Urządzenie stanowisk. Wystawienie czujki, organizacja obserwacji i pełnienia służby. Działanie w wypadku pojawienia się i napadu nieprzyjaciela.

Ćwiczenie 2.

Powtórzyć ćwiczenie 1 w nocy.

Temat 10 — Przewozy wojsk transportem kolejowym.

Obowiązki poszczególnych funkcyjnych transportu. Rozmieszczenie na stacji załadowania. Załadowanie ludzi, broni i sprzętu do wagonów. Zasady zachowywania się w czasie transportu. Działanie w wypadku nalotu samolotów nieprzyjaciela i w czasie napadu atomowego. Wysadzenie żołnierzy i wyładowanie broni i sprzętu po przybyciu do stacji przeznaczenia.

Temat 11 — Pluton piechoty w natarciu.

Ćwiczenie 1 — Działanie plutonu w ataku (musztra bojowa).

Skryte zajęcie i urządzenie podstawy wyjściowej do ataku z przystosowaniem do obrony przeciwatomowej. Obserwacja pola walki. Działanie w wypadku atomowego napadu nieprzyjaciela. Przygotowanie plutonu do ataku. Atak. Pokonywanie zapór i skażonych odcinków terenu. Niszczenie nieprzyjaciela ogniem i uderzeniem we współdziałaniu ze środkami wzmocnienia i sąsiadami.

Ćwiczenie 2 — Działanie plutonu w natarciu w głębi obrony nieprzyjaciela (musztra bojowa).

Rozwinięcie natarcia w głębi obrony. Współdziałanie wewnątrz plutonu i z sąsiadami. Pokonywanie zapór. Działanie w terenie skażonym bojowymi środkami promieniotwórczymi i trującymi. Atak na skrzydło i tyły punktów ogniowych nieprzyjaciela. Odparcie kontrataku czołgów i piechoty. Niszczenie punktów ogniowych nieprzyjaciela. Umocnienie zdobytego terenu. Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego, degazacja i dezaktywacja broni, oporządzenia i umundurowania.

Działanie plutonu piechoty w natarciu w nocy.

Ćwiczenie 3 — Pluton piechoty w natarciu (ćwiczenie taktyczne).

Wyjaśnienie zadania, rekonesans, powzięcie decyzji. Wydanie rozkazu bojowego. Organizacja współdziałania. Obserwacja pola walki. Działanie w wypadku atomowego napadu nieprzyjaciela. Przygotowanie plutonu do ataku. Atak. Pokonywanie zapór. Natarcie w głębi obrony. Działanie w terenie skażonym bojowymi środkami promieniotwórczymi i trującymi. Dowodzenie plutonem. Współdziałanie ze środkami wzmocnienia w walce w głębi obrony nieprzyjaciela. Odparcie kontrataku piechoty i czołgów nieprzyjaciela. Umocnienie zdobytego terenu. Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego, degazacja i dezaktywacja broni, oporządzenia i umundurowania.

Temat 12 — Pluton piechoty w obronie.

Ćwiczenie 1 — Organizacja obrony (musztra bojowa).

Zajęcie i urządzenie pozycji dla plutonu z przystosowaniem do obrony przeciwatomowej. Budowa zapór. Zwalczanie grup rozpoznawczych nieprzyjaciela. Organizacja ognia i łączności ogniowej z sąsiadami. Utrzymywanie ciągłej gotowości bojowej. Przygotowanie broni do prowadzenia ognia w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności.

Ćwiczenie 2 — Odparcie ataku nieprzyjaciela (musztra bojowa).

Działanie plutonu w czasie nieprzyjacielskiego atomowego i artyleryjskiego przygotowania ataku, nalotu lotnictwa i napadu chemicznego. Zajęcie stanowisk na sygnał alarmu bojowego. Kierowanie ogniem plutonu podczas odpierania atakujących czoł-

gów i piechoty nieprzyjaciela. Niszczenie nieprzyjaciela włamu-
jącego się w pozycję obrony plutonu lub na styk z sąsiadem.
Działanie w wypadku kontrataku własnych pododdziałów z głębi
obrony. Częściowe zabiegi sanitarne stanu osobowego, dezaktyw-
wacja broni, oporządzenia, umundurowania i pozycji.

Działanie plutonu piechoty w obronie w nocy.

Ćwiczenie 3 — Pluton piechoty w obronie
(ćwiczenie taktyczne).

Wyjaśnienie zadania, rekonesans i powzięcie decyzji. Wydanie
rozkazu bojowego. Zajęcie pozycji. Organizacja ognia i łączności
ogniowej. Organizacja współdziałania. Obserwacja pola walki.
Działanie plutonu w czasie atomowego i artyleryjskiego przy-
gotowania ataku oraz napadu lotniczego i chemicznego nieprzy-
jaciela. Zajęcie stanowisk na sygnał alarmu bojowego. Kierowa-
nie ogniem plutonu podczas odpierania ataku czołgów i piechoty
nieprzyjaciela. Walka z nieprzyjacielem, który włamał się w po-
zycję obrony plutonu. Działanie w wypadku kontrataku włas-
nych pododdziałów z głębi obrony. Częściowe zabiegi sanitarne
stanu osobowego, dezaktywacja broni, oporządzenia, umunduro-
wania i pozycji.

SZKOLENIE OGNIOWE

(Pododdziały porządkowo-ochronne i regulacji ruchu—115 godz.,
gospodarcze i tyłowe — 20 godz., orkiestry wojskowe — 45 godz.)

Cel szkolenia:

1. Wyszkolić szeregowców w znajomości broni znajdującej się
na uzbrojeniu pododdziału i w umiejętności prowadzenia celnego
ognia do różnych celów, w różnych warunkach terenowych i atmo-
sferycznych.

2. Doskonalić podoficerów we wzorowym władaniu bronią
swojej drużyny (obsługi) w różnych rodzajach walki oraz pogłę-
bić umiejętności instruktorsko-metodyczne podoficerów w szkole-
niu szeregowców.

3. Doskonalić oficerów we wzorowym władaniu bronią plutonu
i kompanii; doskonalić oficerów w prawidłowej organizacji i prze-
prowadzaniu zajęć ze szkolenia ogniowego oraz pogłębić ich
umiejętności instruktorsko-metodyczne w szkoleniu podoficerów
i szeregowców.

Wskazówki metodyczne:

1. W celu należytego wykonania zadań ze szkolenia ogniowego
należy:

— prawidłowo organizować szkolenie ogniowe oraz zapewnić
metodyczną kolejność w szkoleniu;

- nauczyć szeregowców dokładnej znajomości broni, zasad i sposobów strzelania oraz wykonywania warunków strzelania;
- oficerom i podoficerom dokładnie znać budowę broni, na bardzo dobrze wykonywać wszystkie strzelania z poszczególnych rodzajów broni oraz posiadać praktyczne umiejętności w szkoleniu podwładnych;
- utrzymywać broń w stanie sprawnym i w stałej gotowości bojowej;
- posiadać materiałowo-techniczną bazę zdolną do zabezpieczenia przeprowadzania zajęć na wysokim poziomie.

2. W zasadzie każdy temat ze szkolenia ogniowego obejmuje:

- znajomość broni;
- zasady strzelania;
- sposoby strzelania;
- rzucanie granatami ręcznymi;
- obserwacja i ocena odległości;
- strzelanie amunicją bojową.

Ćwiczenia ze szkolenia ogniowego planować 1—3 godzinne (w zimowym okresie szkolenia — do 2 godzin), przy czym poszczególne działy planować równolegle, np. w ćwiczeniu 2—3 godzinnym mogą występować zagadnienia ze sposobów strzelania, rzucania granatami ręcznymi, obserwacji i oceny odległości itp.

W celu systematycznego przygotowania szkolonych do strzelania amunicją i ciągłego doskonalenia ich w nabytych umiejętnościach w każdym ćwiczeniu przeprowadzanym w terenie przewidzieć szkolenie z działu — sposoby strzelania.

Znajomość broni i zasady strzelania planować w zasadzie jako 1-godzinne ćwiczenia i przeprowadzać na salach wykładowych (szczególnie w zimowym okresie szkolenia) wykorzystując tablice poglądowe, przekroje broni, filmy, przezrocza itp.

Zagadnienia, które wymagają praktycznego wyjaśnienia lub doskonalenia w warunkach polowych, np. wybór punktu celowania przy strzelaniu do celów ruchomych, przewyższenie toru pocisku, rozkładanie i składanie broni, ładowanie taśm lub magazynków itp. należy włączać do ćwiczeń przeprowadzanych w terenie.

3. Przy nauczaniu i zapoznawaniu szeregowców z bronią należy szczególną uwagę zwrócić, począwszy od pierwszego zajęcia, na należytą troskę o broń. Troska o broń powinna być wpajana szeregowcom nie tylko na zajęciach ze szkolenia ogniowego, ale również na wszystkich innych zajęciach, na których szeregowcy występują z bronią. Umiejętność pielęgnacji i konserwacji broni doskonalić na codziennych zajęciach z czyszczenia broni.

4. Zajęcia ze szkolenia ogniowego w kompanii (plutonie) organizuje dowódca kompanii (plutonu). Określa on treść i kolejność przeprowadzania zajęć na okres tygodnia, organizuje (w zależności od potrzeb) zajęcia instruktorsko-metodyczne z podoficerami, decyduje o materiałowym zabezpieczeniu zajęć, kontroluje przebieg zajęć przeprowadzanych przez dowódców plutonów i drużyn, okazując przy tym oficerom i podoficerom praktyczną pomoc.

5. Zajęcia z szeregowcami prowadzi dowódca drużyn. Z najbardziej ważnych tematów (zagadnień szkoleniowych), zajęcia przeprowadza osobiście dowódca plutonu.

W przeddzień przeprowadzania zajęć dowódca plutonu daje wskazówki dowódcom drużyn co do organizacji i przeprowadzenia zajęć w drużynach (grupach) oraz ich materiałowego zabezpieczenia.

6. Przerabianie tematów ze szkolenia ogniowego przeprowadza metodą zajęć praktycznych w polu i na strzelnicy w różnych warunkach atmosferycznych (za wyjątkiem niektórych zagadnień z nauki o broni i zasad strzelania, które można przeprowadzać w salach wykładowych).

7. Na ćwiczeniach ze sposobów strzelania należy od początku wyrabiać u szeregowców umiejętności konieczne do prowadzenia szybkiego i celnego ognia. Szczególną uwagę należy zwrócić na szkolenie w prowadzeniu ognia do celów ruchomych i ukazujących się na krótkie okresy czasu.

8. Przygotowanie szeregowców do wykonania kolejnych strzałów sprawdza osobiście dowódca plutonu.

Przed wykonaniem strzałów szkolnych i bojowych należy sprawdzić:

- znajomość broni z której odbywa się strzelanie;
- umiejętność prawidłowego i dokładnego wykonywania sposobów i zasad strzałów na komendę i samodzielnie;
- znajomość niezbędnych wiadomości z zasad strzelania z broni piechoty;
- umiejętność wykorzystania terenu w czasie posuwania się i prowadzenia ognia;
- umiejętność obserwacji pola walki, wyszukiwania celów i określania do nich odległości;
- umiejętność rzucania granatami ręcznymi z miejsca ze wszystkich postaw i w marszu.

9. Strzelanie amunicją bojową przeprowadzać po dokładnym przygotowaniu każdego szeregowca do danego strzelania i po osobistym sprawdzeniu go przez dowódcę plutonu na punkcie kontrolnym. Dowódca pododdziału po sprawdzeniu przygotowania szeregowców decyduje o dopuszczeniu plutonu (kompanii) do strze-

lania amunicją bojową. Strzelanie amunicją bojową odbywać plutonem lub kompanią.

Warunkiem dopuszczenia szeregowca do następnego strzelania jest wykonanie przez niego poprzedniego strzelania z wynikiem pozytywnym. Dla szeregowców, którzy nie wykonali warunków strzelania, organizować specjalne grupy szkoleniowe pod osobistym nadzorem dowódcy plutonu lub kompanii.

Elewi orkiestr wojskowych odbywają strzelania tylko z karabinka sportowego.

10. W celu wyrobienia u szeregowców umiejętności użycia broni w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności, część zajęć z zakresu przygotowania do odbycia strzelań przeprowadzać w nocy. Na ćwiczeniach tych nauczyć szeregowców bezszelestnego posuwania się, umiejętnego wyboru miejsca do strzelania, wyszukiwania celów i określenia do nich odległości na podstawie błysków strzałów, wybuchów i innych demaskujących oznak strzelania, ładowania i rozładowywania broni kierując się jedynie dotykiem, usuwania zacięć i prowadzenia ognia do celów oświetlonych i nieoświetlonych.

11. W szkoleniu ogniowym bezwzględnie przestrzegać zasady kolejności i stopniowania trudności w nauczaniu.

W tym celu:

- przystrzelanie broni powinno być zakończone do chwili rozpoczęcia strzelań amunicją bojową;
- szkolenie w znajomości broni, sposobach i zasadach strzelania oraz przerobienie wiadomości z obserwacji i oceny odległości powinno wyprzedzać ćwiczenie ze strzelaniem amunicją bojową i rzucanie granatami ręcznymi;
- w toku szkolenia szeroko wykorzystywać, przybory strzeleckie szkła kontrolne, muszki pokazowe, diafragmy itp.

Zabrania się przeprowadzać zajęcia na nie przygotowanych placach ćwiczeń, posługiwania się niesprawną bronią, oraz niesprawnymi przyborami strzeleckimi, nauczania ładowania i oddawania strzału bez amunicji szkolnej.

12. Przy przygotowywaniu szeregowców do strzelań oraz w czasie odbywania strzelań, ściśle przestrzegać zasad i wskazówek podanych w „Instrukcji strzelania piechoty“.

13. Doskonalenie przerobionych zagadnień, wymagających zautomatyzowania czynności, przerabiać na treningach ogniowych w czasie przewidzianym porządkiem dnia. Przed tym jednak czynności te muszą być starannie przerobione na ćwiczeniach ze szkolenia ogniowego, aby trening nie utrwał błędnych nawyków.

14. Strzelania przygotowawcze z kbks jako zagadnienie działu „sposoby strzelania“ należy planować z zasady na każdym ćwi-

czeniu oraz odbywać je z grupami najlepiej przygotowanych do strzelania szeregowców na punkcie kontrolnym dowódcy plutonu (kompanii) lub w specjalnie zorganizowanej podgrupie.

15. Tematy ze szkolenia ogniowego należy przerabiać w kolejności ujętej w programie.

PODODZIAŁY PORZĄDKOWO-OCHRONNE I REGULACJI RUCHU

A. UZBROJENI W KARABINKI

Temat 1 — Prowadzenie ognia z karabinka do celu nieruchomego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczenym (strzelanie szkolne nr 1 z kbk).

Dział I — Znajomość broni

Właściwości bojowe i budowa kbk. Rozkładanie i składanie. Opis i przeznaczenie części kbk.

Pięlegnacja i czyszczenie karabinka, obchodzenie się z karabinem w koszarach i na ćwiczeniach, przybory i środki do czyszczenia, czyszczenie i smarowanie kbk, codzienny przegląd kbk przez szeregowca. Charakterystyczne zacięcia i sposoby ich usuwania. Budowa naboju do kbk.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Przyrządy celownicze kbk, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy (linia strzału, linia celowania i linia celownicza, punkt celowania). Zjawisko strzału i opis naboju kbk, powstawanie strzału oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk. Ruch pocisku w przewodzie lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzału. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania szkolnego nr 1 z kbk. Pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału.

Przygotowanie do strzelania z kbk w postawie leżąc — przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie kbk i nastawienie celownika. Złożenie się do strzału. Celowanie na różne odległości siedząc lub leżąc przy pomocy diafragmy lub bez niej. Celowanie leżąc z wykorzystaniem podpórki i bez podpórki. Trój-

kąt jednolitości celowania bezpośredni i pośredni. Ściąganie języka spustowego. Łączne wykonanie wszystkich czynności do prowadzenia ognia z kbk z postawy leżąc do różnych celów nieruchomych. Strzelanie przygotowawcze z kbks.

Omówienie zasad zachowania się na strzelnicy oraz praktyczne przerobienie tych zasad.

Strzelanie z kbk amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Ogólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatu wz 1942. Zapalnik do granatów ręcznych wz UZRG — jego budowa i opis. Położenie części granatu przed uzbrojeniem i czynności żołnierza przy uzbrajaniu i rzucaniu granatem. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatem stojąc do celu na odległość 20—35 m. Rzucanie granatem leżąc. Ćwiczenie szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Znaczenie prawidłowej oceny odległości przy strzelaniu. Najprostsze sposoby oceny odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrobienie spostrzegawczości i zdolności obserwacyjnych. Określenie odległości pomiarem (określenie wielkości pary kroków przez żołnierzy). Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności. Wnoszenie poprawek do odległości określonych wzrokiem przez żołnierzy. Lornetka i peryskop zwiadowczy: budowa i zasady posługiwania się nimi.

Temat 2 — Prowadzenie ognia z karabinka do celu ukazującego się w postawie leżąc z wolnej ręki (strzelanie szkolne nr 2 z kbk).

Dział I — Znajomość broni

Położenie części karabinka przed załadowaniem. Działanie części karabinka przy ładowaniu. Działanie części karabinka przy strzelaniu oraz przy przeładowaniu, zabezpieczeniu i rozładowaniu.

Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne wiadomości o budowie celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposoby ich usuwania. Pielęgnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Szybkość początkowa i jej znaczenie. Siła przebijania pocisku. Ruch pocisku w powietrzu, tor pocisku i jego elementy. Części składowe toru pocisku. Praktyczne znaczenie toru pocisku. Stromy i płaski tor pocisku. Przewyższenie toru pocisku nad linią celowania (na 100, 200, 300 m — celownik 1, 2, 3 i 4). Wpływ przewyższenia toru pocisku na dobór celownika. Pole rażenia, strzał bezwzględny. Pole zakryte i pole martwe. Obliczanie wielkości pola zakrytego. Rozrzut, jego przyczyny. Określenie pola rozrzutu. Średni punkt trafienia i sposób jego określenia. Pas środkowy i środkowy prostokąt rozrzutu. Pojęcie o celności strzelania (pojęcie skupienia i odchylenia średniego punktu trafienia od środka celu). Wykreślenie średniego punktu trafienia i ustalenie poprawek w nastawieniu przyrządów celowniczych.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału.

Wybór i urządzenie stanowiska do strzelania leżąc z wolnej ręki. Wysłunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim przyjmowaniu postawy, ładowaniu, składaniu się, nastawianiu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu, rozładowaniu. Oddanie strzału nabojem szkolnym leżąc z wolnej ręki do celu ukazującego się ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Określenie kierunku i szybkości wiatru oraz uwzględnienie poprawek na wiatr boczny i skośny.

Sposoby prowadzenia ognia w warunkach zadymiania, przy zmroku, w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem. Prowadzenie ognia w nocy przy użyciu celownika (noktowizora) do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródeł zasilania. Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Prowadzenie ognia do celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Przerwanie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe. Strzelanie przygotowawcze z kbks.

Strzelanie amunicją bojową — przeprowadzić w dzień i w nocy.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Granat ręczny F-1 właściwości bojowe i budowa granatu. Uzbrojenie granatu. Rzucanie granatu. Położenie części granatu podczas rzutu. Granat ręczny przeciwpancerny wz 1940 — właściwości bojo-

we i budowa. Rzucanie granatów z miejsca, w marszu i w biegu do celu w transzei. Rzucanie granatów kłęcząc. Ćwiczenie nr 2 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Obserwacja wzdłuż drogi marszu, meldowanie i omówienie wyników obserwacji. Zapoznanie z zasadami prowadzenia obserwacji w wyznaczonym sektorze. Praktyczne prowadzenie obserwacji. Doskonalenie w ocenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów na odległość do 600 m. Nauka oceny odległości według wielkości odcinków terenu (wzrokowo utrwalonych). Prowadzenie obserwacji w warunkach ograniczonej widoczności.

Temat 3 — Prowadzenie ognia z karabinka do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu (strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z kbk).

Dział I — Znajomość broni

Przegląd kbk w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd i obchodzenie się z nabojami. Odkażanie i dezaktywacja kbk.

Właściwości bojowe, budowa, przeznaczenie oraz opis części pm. Rozkładanie i składanie pm. Budowa, przeznaczenie oraz opis magazynków pm. Budowa i opis naboju. Położenie części i urządzeń pm przed ładowaniem. Działanie części i urządzeń pm przy strzelaniu ogniem pojedynczym, ciągłym. Zasady zapobiegania i usuwania zacięć przy strzelaniu.

Zacięcia, ich przyczyny i sposób usuwania. Sposób codziennego przeglądu pm przez żołnierza. Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do pm. Odkażanie i dezaktywacja pm.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Dobór punktu celowania do celów ruchomych, wyprzedzenie, tabela wyprzedzeń i sposób posługiwania się nią. Rozwiązywanie prostych zadań na dobór punktu celowania i brania wyprzedzenia do celów poruszających się prostopadle do osi strzału. Wpływ warunków atmosferycznych na celność strzelania. Obliczanie poprawek na wiatr boczny wiejący pod kątem 90° . Dobór punktu celowania. Wpływ błędów żołnierza i uszkodzenia broni na celność strzelania. Praktyczne rozwiązywanie zadań i uwzględnienie poprawek w doborze punktu celowania na wiatr słaby, umiarkowany i silny, wiejący pod różnymi kątami do osi strzału. Wpływ oświetlenia na celność strzelania. Dobór punktu celowania.

Dział III — Sposoby strzelania

Przygotowanie do niszczenia celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Wybór stanowiska ogniowego, wyszukiwanie celów
Ocena i wybór celów. Określenie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Prowadzenie ognia z różnych postaw i w marszu do celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Prowadzenie ognia z wykorzystaniem indywidualnych środków opchem. Prowadzenie ognia w warunkach ograniczonej widoczności, noc, mgła itd.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Rozbrajanie, składanie, przegląd i sprawdzanie granatu ppanc wz 1940. Granat ppanc wz 1943 — właściwości bojowe, budowa granatu i działanie. Rzucanie granatami ręcznymi w marszu (biegu) w rowach łączących ze strzelaniem z kbk. Rzucanie granatami do okien i drzwi podczas walk ulicznych. Ćwiczenie nr 3 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Budowa i działanie granatu przeciwpancernego wz 6. Uzbrojenie i rzucanie granatu ppanc. Obchodzenie się z granatami ręcznymi — środki ostrożności. Szkolenie w rzucaniu granatów ppanc zza ukrycia do czołga w miejscu, w ruchu na stanowisko. Ćwiczenie nr 4 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Sposoby określania położenia celów, wykrywanie celów — cele na odległość do 1000 m. Ćwiczenie nr 1 i 2 z obserwacji i oceny odległości według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Temat 4 — Prowadzenie ognia z karabinka do celów ukazujących się w czasie odpierania ataku nieprzyjaciela w nocy (strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z kbk).

Dział I — Znajomość broni

Rozkładanie i składanie kbk oraz usuwanie niesprawności w warunkach ograniczonej widoczności.

Właściwości bojowe, przeznaczenie i budowa poszczególnych części rkm. Rozkładanie i składanie rkm. Budowa i przeznaczenie magazynka. Rozkładanie i składanie magazynka.

Pielęgnacja i czyszczenie rkm; przechowywanie i obchodzenie się z rkm; przybory i środki do czyszczenia i smarowania rkm.

Sposób codziennego przeglądu rkm przez celowniczego. Położenie części i urządzeń przed ładowaniem. Działanie części i urządzeń podczas ładowania i przy strzelaniu. Sposób zapobiegania i usuwania zacięć podczas strzelania. Przegląd rkm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd magazynków i naboji. Czyszczenie i smarowanie rkm przed strzelaniem i po strzelaniu. Odkażanie i dezaktywacja rkm.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Ćwiczenie kontrolno-sprawdzające z zasad strzelania.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie cech szczególnych danego strzelania. Pokaz przygotowania i wykonania strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie broni do nocnego strzelania, wykorzystanie kołków, darniny itd. Przygotowanie do samodzielnego niszczenia celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Wyszukiwanie, ocena i wybór celów. Określenie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Samodzielne prowadzenie ognia z różnych postaw i w różnych warunkach o zmroku, w nocy. Prowadzenie ognia w warunkach napadu chemicznego.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Rzucanie granatami leżąc do otworu strzelniczego. Rzucanie granatami zza ukrycia do czołga posuwającego się pod różnymi kątami. Obchodzenie się z granatami ręcznymi i środki ostrożności, zachowanie się na rzutni bojowej i warunki bezpieczeństwa. Ćwiczenie pojedynczo-bojowe według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Szkolenie w obserwacji i w szybkiej ocenie odległości w natarciu. Obserwacja i ocena odległości do celów oświetlonych raketami lub reflektorami oraz według dźwięku i błysku. Ćwiczenie nr 3 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Ćwiczenie kontrolno-sprawdzające z obserwacji i oceny odległości według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

B. UZBROJENI W PISTOLETY MASZYNOWE

Temat 1 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczonym (strzelanie szkolne nr 1 z pm).

Dział I — Znajomość broni

Właściwości bojowe i budowa pm. Rozkładanie i składanie pm. Opis i przeznaczenie części pm. Budowa naboju do pm.

Pielegnacja i czyszczenie pistoletu maszynowego, obchodzenie się z pm w koszarach i na ćwiczeniach, przybory i środki do czyszczenia, czyszczenie i smarowanie pm.

Codzienny przegląd pm przez szeregowca.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Treść — jak temat 1, dział II — dla uzbrojonych w kbk.

Dział III — Sposoby strzelania

Przygotowanie do strzelania z pm w postawie leżąc — przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie magazynków pm. Ładowanie, przeladowanie i rozładowanie pm, nastawianie celownika. Składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni i bezpośredni trójkat jednolitości celowania. Prowadzenie ognia pojedynczego i krótkimi seriami. Łączne wykonanie wszystkich czynności składających się na prowadzenie ognia pojedynczego i krótkimi seriami w postawie leżąc z podpórki. Strzelanie z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową.

Strzelanie z pm amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Treść — jak temat 1, dział IV — dla uzbrojonych w kbk.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Treść — jak temat 1, dział V — dla uzbrojonych w kbk.

Temat 2 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z podpórki (strzelanie szkolne nr 2 z pm).

Dział I — Znajomość broni

Położenie części i urządzeń pm przed ładowaniem. Działanie części i urządzeń pm przy strzelaniu ogniem pojedynczym, ciągłym. Zacięcia, ich przyczyny i sposób usuwania. Zapoznanie z różnymi rodzajami pistoletów maszynowych. Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika, sposoby ich usunięcia. Pielęgnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Treść — jak temat 2, dział II — dla uzbrojonych w kbk.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Wybór i urządzenie stanowiska, dopasowanie podpórki. Wysłunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim przyjmowaniu postawy, ładowaniu, składaniu się, nastawianiu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu, rozładowaniu. Prowadzenie ognia do celu ukazującego się z podpórki i z wolnej ręki ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Sposoby prowadzenia ognia w warunkach zadymiania, przy zmroku, w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem. Prowadzenie ognia w nocy przy użyciu celownika (noktowizora) do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródeł zasilania. Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Prowadzenie ognia do różnych celów. Przerwanie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe. Strzelanie z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową.

Strzelanie amunicją bojową—przeprowadzać w dzień i w nocy.

Dział IV — Rzucanie granat mi ręcznymi

Treść — jak temat 2, dział IV — dla uzbrojonych w kbk.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Treść — jak temat 2, dział V — dla uzbrojonych w kbk.

Temat 3 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu (strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z pm).

Dział I — Znajomość broni

Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd i obchodzenie się z nabojami. Przegląd przyborów. Odkazanie i dezaktywacja pm.

Właściwości bojowe, budowa, przeznaczenie oraz opis części kbk. Rozkładanie i składanie kbk. Sposób codziennego przeglądu kbk. Położenie części przed ładowaniem. Działanie części przy ładowaniu, strzale, przeladowaniu i przy zabezpieczeniu. Sposoby zapobiegania i usuwania zacięć podczas strzelania. Przegląd i obchodzenie się z nabojami. Przegląd przyborów do karabinka. Odkazanie i dezaktywacja karabinka.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Treść — jak temat 3, dział II — dla uzbrojonych w kbk.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Dobór punktu celowania do celów nieruchomych, z uwzględnieniem poprawek na warunki atmosferyczne, ze sprawdzeniem celowania przez szkło kontrolne. Trening w prowadzeniu ognia w marszu i z krótkich zatrzymań. Dobór punktu celowania do celów ukazujących się. Przyjmowanie postaw strzeleckich do celów ukazujących się w różnych sytuacjach. Dobór punktu celowania do celów ruchomych.

Wykrywanie, ocena i zwalczanie celów ukazujących się i ruchomych na różnych odległościach podczas natarcia. Doskonalenie w przyjmowaniu postaw w zależności od terenu.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Treść — jak temat 3, dział IV — dla uzbrojonych w kbk.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Treść — jak temat 3, dział V — dla uzbrojonych w kbk.

Temat 4 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celów ukazujących się w czasie odpierania ataku nieprzyjaciela w nocy (strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z pm).

Dział I — Znajomość broni

Rozkładanie i składanie pm oraz usuwanie niesprawności w warunkach ograniczonej widoczności.

Właściwości bojowe, przeznaczenie i budowa poszczególnych części rkm. Rozkładanie i składanie rkm. Budowa i przeznaczenie magazynka. Rozkładanie i składanie magazynka.

Pielęgnacja i czyszczenie rkm, przechowywanie i obchodzenie się z rkm. Przybory i środki do czyszczenia i smarowania rkm.

Sposób codziennego przeglądu rkm przez celowniczego. Położenie części i urządzeń przed ładowaniem, działanie części i urządzeń podczas ładowania i przy strzelaniu. Sposób zapobiegania i usuwania zacięć podczas strzelania. Przegląd rkm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd magazynków i naboń. Czyszczenie i smarowanie rkm przed strzelaniem i po strzelaniu. Odkażanie i dezaktywacja rkm.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Treść — jak temat 4, dział II — dla uzbrojonych w kbk.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie cech szczególnych danego strzelania. Pokaz przygotowania i wykonania strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie broni do nocnego strzelania, wykorzystanie kołków, darniny itd. Przygotowanie do samodzielnego niszczenia celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Wyszukiwanie, ocena i wybór celów. Określanie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Samodzielne prowadzenie ognia z różnych postaw i w różnych warunkach, o zmroku, w nocy. Prowadzenie ognia w warunkach napadu chemicznego.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Treść — jak temat 4, dział IV — dla uzbrojonych w kbk.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Treść — jak temat 4, dział V — dla uzbrojonych w kbk.

C. OBSŁUGI RĘCZNYCH KARABINÓW MASZYNOWYCH

UZBROJENI W KBK

Temat 1 — Prowadzenie ognia z karabinka do celu nieruchomego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczonym (strzelanie szkolne nr 1 z kbk).

Treść — jak temat 1 dla uzbrojonych w kbk.

UZBROJENI W PM

Temat 1 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczonym (strzelanie szkolne nr 1 z pm).

Treść — jak temat 1 dla uzbrojonych w pm.

Temat 2 — Prowadzenie ognia z ręcznego karabina maszynowego do celu nieruchomego krótkimi seriami w postawie leżąc w czasie nieograniczonym (strzelanie szkolne nr 1 z rkm).

Dział I — Znajomość broni

Właściwości bojowe i przeznaczenie rkm. Rozkładanie i składanie rkm. Opis i przeznaczenie części rkm.

Pielęgnacja i czyszczenie rkm, obchodzenie się z rkm w koszarach i na ćwiczeniach. Przybory i środki do czyszczenia, czyszczenie i smarowanie rkm. Codzienny przegląd rkm przez szeregowca.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Treść — jak temat 2, dział II — dla uzbrojonych w kbk.

Dział III — Sposoby strzelania

Wybór stanowiska ogniowego i zajęcie go, ustawienie rkm na stanowisku ogniowym. Ładowanie magazynków. Ładowanie i rozładowanie rkm. Nastawianie celownika, składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni i bezpośredni trójkąt jednolitości celowania. Wybór celownika, punktu celowania i rodzaju ognia. Ładowanie magazynka na czas. Wykonanie wszystkich czynności składających się na oddanie strzału z rkm.

Strzelanie z rkm amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi
Treść — jak temat 2, dział IV — dla uzbrojonych w kbk.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości
Treść — jak temat 2, dział V — dla uzbrojonych w kbk.

Temat 3 — Prowadzenie ognia z ręcznego karabina maszynowego do celu ukazującego się, grupowego krótkimi seriami (strzelanie szkolne nr 2 z rkm).

Dział I — Znajomość broni

Budowa i przeznaczenie magazynka. Rozkładanie i składanie magazynka. Budowa naboju z pociskiem zwykłym, specjalnym, przegląd naboju. Działanie części i urządzeń rkm; położenie części i urządzeń przed ładowaniem; działanie części i urządzeń podczas ładowania i przy strzelaniu. Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne wiadomości o budowie celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposoby ich usuwania. Pielęgnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Treść — jak temat 3, dział II — dla uzbrojonych w kbk.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego. Wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim przyjmowaniu postawy, ładowaniu, składaniu się, nastawianiu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu, rozładowaniu. Ładowanie magazynków. Prowadzenie ognia do celu ukazującego się ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Sposoby prowadzenia ognia w nocy do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem.

Prowadzenie ognia w nocy przy użyciu celownika (noktowizora) do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródeł zasilania. Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Prowadzenie i przerwanie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe.

Strzelanie amunicją bojową przeprowadzać w dzień i w nocy.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi
Treść — jak temat 3, dział IV — dla uzbrojonych w kbk.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości
Treść — jak temat 3, dział V — dla uzbrojonych w kbk.

Temat 4 — Prowadzenie ognia z ręcznego karabina maszynowego do celów ukazujących się i ruchomych w natarciu (strzelanie pojedynczo-bojowe nr 1 z rkm).

Dział I — Znajomość broni

Sposoby zapobiegania i usuwania zacięć podczas strzelania. Przegląd rkm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd magazynków i naboji. Odkażanie i dezaktywacja rkm. Zapoznanie się z różnymi wzorami rkm.

Położenie części kbk przed ładowaniem. Działanie części przy ładowaniu, strzale, przeładowaniu i przy zabezpieczaniu. Sposoby zapobiegania i usuwania zacięć podczas strzelania. Przegląd karabinka w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do karabinka. Odkażanie i dezaktywacja karabinka.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Treść — jak temat 4, dział II — dla uzbrojonych w kbk.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych danego strzelania oraz pokaz wykonania warunków strzelania amunicją bojową przez najlepszych strzelców pododdziału. Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego na podstawie wyjściowej do ataku. Zachowanie się na podstawie wyjściowej do ataku. Obserwacja pola walki, wybór celów, przygotowanie się do strzelania i prowadzenia ognia. Prowadzenie ognia do różnych celów na różnych odległościach. Przyjmowanie postawy do strzelania z marszu i z krótkich zatrzymań. Ustawienie rkm na stanowisku. Składanie się, celowanie i ściąganie spustu. Przeładowanie magazynków, posuwanie się w natarciu, prowadzenie ognia w ograniczonym czasie do różnych celów. Dobór punktu celowania.

Posuwanie się w nakazanym kierunku, wybór i zajęcie stanowiska ogniowego, przygotowanie się do strzelania, prowadzenie ognia krótkimi seriami w czasie ograniczonym. Przenoszenie ognia z jednego celu na drugi, zmiana magazynka, posuwanie się w natarciu. Prowadzenie ognia do celu grupowego.

Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi
Treść — jak temat 4, dział IV — dla uzbrojonych w kbk.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości
Treść — jak temat 4, dział V — dla uzbrojonych w kbk.

Temat 5 — Prowadzenie ognia z ręcznego karabina maszynowego do celów ukazujących się w czasie odpierania ataku nieprzyjaciela w nocy (strzelanie pojedynczo-bojowe nr 2 z rkm).

Dział I — Znajomość broni

Rozkładanie i składanie rkm oraz usuwanie niesprawności w warunkach ograniczonej widoczności. Położenie części i mechanizmów pm przed ładowaniem. Działanie części i urządzeń pm przy strzelaniu ogniem pojedynczym, ciągłym. Zasady zapobiegania i usuwania zacięć przy strzelaniu. Sposób codziennego przeglądu pm przez żołnierza. Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do pm. Odkazanie i dezaktywacja pm.

Dział III — Sposoby strzelania

Omówienie warunków strzelania. Analiza cech szczególnych danego strzelania oraz pokaz wykonania strzelania przez najlepszych strzelców pododdziału. Przygotowanie stanowiska ogniowego rkm do strzelania w nocy, ustawienie rkm, ładowanie, nastawianie celownika, składanie się. Prowadzenie obserwacji. Przygotowanie do samodzielnego niszczenia celów nieruchomych, ukazujących się i ruchomych. Wyszukiwanie, ocena i wybór celów. Określanie odległości, wybór celownika i punktu celowania. Prowadzenie ognia z różnych postaw i w różnych warunkach o zmroku, w nocy. Prowadzenie ognia w warunkach napadu chemicznego. Strzelanie amunicją bojową.

PODODDZIAŁY GOSPODARCZE I ZAKŁADY (ODDZIAŁY) TYŁOWE
UZBROJENI W KARABINKI

Temat 1 — Prowadzenie ognia z karabinka do celu nieruchomego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczonym (strzelanie szkolne nr 1 z kbk.)

Dział I — Znajomość broni

Właściwości bojowe i budowa kbk. Rozkładanie i składanie kbk. Opis części karabinka.

Pielęgnacja i czyszczenie karabinka; obchodzenie się z kbk w koszarach i na ćwiczeniach; przybory i środki do czyszczenia; czyszczenie i smarowanie kbk; codzienny przegląd karabinka przez szeregowca. Sposób codziennego przeglądu karabinka przez szeregowców. Położenie części karabinka przed załadowaniem. Działanie części przy ładowaniu, strzelaniu, przeładowaniu, zabezpieczeniu i przy rozładowaniu. Zasady i sposoby zapobiegania i usuwania zacięć. Odkażanie i dezaktywacja broni.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Przyrządy celownicze kbk, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy (linia strzału, linia celowania i linia celownicza, punkt celowania). Zjawisko strzału i opis naboju kbk, powstawanie strzału oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk. Ruch pocisku w przewodzie lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzału. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III — Sposoby strzelania

Przygotowanie do strzelania leżąc — przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie i nastawienie celownika. Złożenie się. Celowanie na różne odległości siedząc lub leżąc, przy pomocy diafragmy lub bez niej. Celowanie leżąc z wykorzystaniem podpórki i bez podpórki. Trójkąt jednolitości celowania bezpośredni i pośredni. Ściąganie języka spustowego. Łączne wykonanie wszystkich czynności do prowadzenia ognia z postawy leżąc do różnych celów nieruchomych. Przerwanie ognia. Strzelanie przygotowawcze z kbks. Strzelanie amunicją bojową (powtórzyć w okresie letnim).

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Ogólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatu wz. 1942. Zapalnik do granatów ręcznych wz. UZRG — jego budowa i opis. Położenie części granatu przed uzbrojeniem i czynności szeregowca przy uzbrajaniu i rzucaniu granatem. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatami stojąc do celu na odległość 20—35 m. Rzucanie granatem leżąc. Ćwiczenie szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 i 2 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Znaczenie prawidłowej oceny odległości przy strzelaniu. Najprostsze sposoby oceny odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrobienie spostrzegawczości i zdolności obserwacyj-

nych. Określenie odległości pomiarem (określenie wielkości pary kroków przez żołnierzy). Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności. Wnoszenie poprawek do odległości określonych wzrokiem przez żołnierzy.

UZBROJENI W PM

Temat 1 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki (strzelanie szkolne nr 1 z pm).

Dział I — Znajomość broni

Właściwości bojowe, budowa i przeznaczenie oraz opis części pm. Rozkładanie i składanie pm.

Pielęgnacja i czyszczenie pm; obchodzenie się z pm w koszarach i na ćwiczeniach; przybory i środki do czyszczenia; czyszczenie i smarowanie pm. Budowa, przeznaczenie oraz opis magazynków pm. Budowa naboju. Położenie części i urządzeń pm przed ładowaniem. Działanie części i urządzeń pm przy strzelaniu. Zapoznanie z różnymi rodzajami pistoletów maszynowych. Zacięcia, ich przyczyny i sposób usuwania. Sposób codziennego przeglądu pm przez szeregowca. Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Odkazanie i dezaktywacja broni.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Przyrządy celownicze pm, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy (linia strzału, linia celowania i linia celownicza; punkt celowania). Zjawisko strzału i opis naboju pm, powstawanie strzału oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk. Ruch pocisku w przewodzie lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzelania. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III — Sposoby strzelania

Przygotowanie do strzelania leżąc — przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki, ładowanie, przeładowanie i rozładowanie, nastawienie celownika, składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania na odległość 100 m. Prowadzenie ognia pojedynczego i krótkimi seriami. Ładowanie magazynków. Prowadzenie

ognia. Łączne wykonanie wszystkich czynności składających się na prowadzenie ognia pojedynczego i seriami w postawie leżąc z podpórki. Strzelanie z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową. Strzelanie amunicją bojową (powtórzyć w okresie letnim).

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Ogólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatu wz 1942. Zapalnik do granatów ręcznych wz UZRG — jego budowa i opis. Położenie części przed uzbrojeniem i czynności szeregowca przy uzbrojeniu i rzucaniu granatem. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatem stojąc do celu na odległość 20—35 m. Rzucanie granatem leżąc. Ćwiczenie szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 i 2 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Znaczenie prawidłowej oceny przy strzelaniu. Najprostsze sposoby oceny odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrobienie spostrzegawczości i zdolności obserwacyjnych. Określenie odległości pomiarem (określenie wielkości pary kroków przez żołnierzy). Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności. Wnoszenie poprawek do odległości określonych wzrokiem przez żołnierzy.

ORKIESTRY WOJSKOWE

UZBROJENI W KARABINKI

Temat 1 — Prowadzenie ognia z karabinka do celu nieruchomego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki w czasie nieograniczonym (strzelanie szkolne nr 1 z kbk).

Dział I — Znajomość broni

Właściwości bojowe i budowa kbk. Rozkładanie i składanie kbk. Opis części karabinka.

Pielęgnacja i czyszczenie karabinka; obchodzenie się z kbk w koszarach i na ćwiczeniach; przybory i środki do czyszczenia; czyszczenie i smarowanie kbk; codzienny przegląd karabinka przez szeregowca.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Przyrządy celownicze kbk, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy (linia strzału, linia celowania i linia celownicza, punkt celowania). Zjawisko strzału i opis naboju kbk, powstawanie strza-

lu oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk. Ruch pocisku w przewodzie lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzału. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III — Sposoby strzelania

Przygotowanie do strzelania leżąc — przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie i nastawienie celownika. Złożenie się. Celowanie na różne odległości siedząc lub leżąc, przy pomocy diafragmy lub bez niej. Celowanie leżąc z wykorzystaniem podpórki i bez podpórki. Trójkąt jednolitości celowania bezpośredni i pośredni. Ściąganie języka spustowego. Łączne wykonanie wszystkich czynności do prowadzenia ognia z postawy leżąc do różnych celów nieruchomych. Przerwanie ognia. Strzelanie przygotowawcze z kbks. Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Ogólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatu wz 1942. Zapalnik do granatów ręcznych wz UZRG — jego budowa i opis. Położenie części granatu przed uzbrojeniem i czynności szeregowca przy uzbrajaniu i rzucaniu granatem. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatem stojąc do celu na odległość 20—35 m. Rzucanie granatem leżąc. Ćwiczenia szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 i 2 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Znaczenie prawidłowej oceny odległości przy strzelaniu. Najprostsze sposoby oceny odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrobienie spostrzegawczości i zdolności obserwacyjnych. Określenie odległości pomiarem (określenie wielkości pary kroków przez żołnierzy). Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności. Wnoszenie poprawek do odległości określonych wzrokiem przez żołnierzy.

Temat 2 — Prowadzenie ognia z karabinka do celu ukazującego się w postawie leżąc z wolnej ręki (strzelanie szkolne nr 2 z kbk).

Dział I — Znajomość broni

Położenie części karabinka przed załadowaniem. Działanie części karabinka przy ładowaniu. Działanie części karabinka przy

strzelaniu oraz przy przeładowaniu, zabezpieczeniu i rozładowaniu. Zasady i sposoby zapobiegania i usuwania zacięć. Odkażanie i dezaktywacja broni. Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne wiadomości o budowie celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposoby ich usuwania. Pielęgnacja i przechowanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Szybkość początkowa i jej znaczenie. Siła przebijania pocisku. Ruch pocisku w powietrzu, tor pocisku i jego elementy. Części składowe toru pocisku. Praktyczne znaczenie toru pocisku. Stromy i płaski tor pocisku. Przewyższenie toru pocisku nad linią celowania (na 100, 200, 300 m — celownik 1, 2, 3 i 4). Wpływ przewyższenia toru pocisku na dobór celownika. Pole rażenia strzału bezwzględnego. Pole zakryte i pole martwe. Obliczanie wielkości pola zakrytego. Rozrzut, jego przyczyny. Określenie pola rozrzutu. Średni punkt trafienia i sposób jego określenia. Pas środkowy i środkowy prostokąt rozrzutu. Pojęcie o celności strzelania (pojęcie skupienia i odchylenia średniego punktu trafienia od środka celu). Wykreślenie średniego punktu trafienia i ustalenie poprawek w nastawieniu przyrządów celowniczych.

Dział III — Sposoby strzelania

Wybór i urządzenie stanowiska do strzelania leżąc z wolnej ręki. Wsuniecie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim przyjmowaniu postawy, ładowaniu, składaniu się, nastawieniu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu, rozkładaniu. Oddanie strzału nabojem szkolnym leżąc z wolnej ręki do celu ukazującego się ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójką jednolitości celowania. Określenie kierunku i szybkości wiatru oraz uwzględnienie poprawek na wiatr boczny i skośny. Sposoby prowadzenia ognia w warunkach zadymiania, przy zmroku, w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem.

Prowadzenie ognia w nocy przy użyciu celownika (noktowizora) do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączenie źródła zasilania. Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Prowadzenie i przenoszenie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe.

Strzelanie przygotowawcze z kbks.

Strzelanie amunicją bojową przeprowadzać w dzień i w nocy.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Granat ręczny F-1 właściwości bojowe i budowa granatu. Uzbrojenie granatu. Rzucanie granatu. Położenie części granatu podczas rzutu. Granat ręczny przeciwpancerny wz 1940 — właściwości bojowe i budowa. Rzucanie granatów z miejsca, w marszu i w biegu do celu w transzei. Rzucanie granatów kłęcząc. Ćwiczenie nr 3 i 4 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“. Ćwiczenie pojedynczo-bojowe w rzucaniu granatami bojowymi.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Obserwacja wzdłuż drogi marszu, meldowanie i omówienie wyników obserwacji. Zapoznanie z zasadami prowadzenia obserwacji w wyznaczonym sektorze. Praktyczne prowadzenie obserwacji. Doskonalenie w ocenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów na odległość do 600 m. Nauka oceny odległości według wielkości odcinków terenu (wzrokowo utrwalonych). Prowadzenie obserwacji w warunkach ograniczonej widoczności.

UZBROJENI W PM

Temat 1 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celu nieruchomego ogniem pojedynczym i krótkimi seriami w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki (strzelanie szkolne nr 1 z pm).

Dział I — Znajomość broni

Właściwości bojowe, budowa i przeznaczenie oraz opis części pm.

Pielęgnacja i czyszczenie pm; obchodzenie się z pm w koszarach i na ćwiczeniach; przybory i środki do czyszczenia i smarowania pm. Rozkładanie i składanie pm. Budowa, przeznaczenie oraz opis magazynków pm. Budowa naboju. Położenie części i urządzeń pm przed ładowaniem. Działanie części i urządzeń pm przy strzelaniu. Zapoznanie z różnymi rodzajami pistoletów maszynowych.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Przyrządy celownicze pm, opis i przeznaczenie. Celowanie i jego elementy (linia strzału, linia celowania i linia celownicza, punkt celowania). Zjawisko strzału i opis naboju pm, powstawanie strzału oraz procesy zachodzące w naboju, powstawanie gazów prochowych, ich praca i wpływ na pocisk. Ruch pocisku w przewodzie

lufy, znaczenie gwintów i ich wpływ na ruch pocisku w powietrzu. Odrzut. Wpływ odrzutu na celność strzelania. Wykorzystanie odrzutu w broni maszynowej.

Dział III — Sposoby strzelania

Przygotowanie do strzelania leżąc — przyjęcie postawy, dopasowanie podpórki. Ładowanie, przeładowanie i rozładowanie. Nastawienie celownika, składanie się i celowanie na odległość 100 m ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania na odległość 100 m. Prowadzenie ognia pojedynczego i krótkimi seriami. Ładowanie magazynków. Prowadzenie ognia. Łączne wykonanie wszystkich czynności składających się na prowadzenie ognia pojedynczego i seriami w postawie leżąc z podpórki. Strzelanie z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową. Strzelanie amunicją bojową.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Ogólna charakterystyka i przeznaczenie granatów ręcznych. Charakterystyka, budowa i opis granatu wz. 1942. Zapalnik do granatów ręcznych wz. UZRG — jego budowa i opis. Położenie części przed uzbrojeniem i czynności szeregowca przy uzbrojeniu i rzucaniu granatem. Działanie części granatu podczas rzutu. Rzucanie granatem stojąc do celu na odległość 20—35 m. Rzucanie granatem leżąc. Ćwiczenie szkolne w rzucaniu granatami ręcznymi nr 1 i 2 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Znaczenie prawidłowej oceny odległości przy strzelaniu. Najprostsze sposoby oceny odległości. Dozory i sposób posługiwania się nimi. Wyrabianie spostrzegawczości i zdolności obserwacyjnych.

Określenie odległości pomiarem (określenie wielkości pary kroków przez żołnierzy). Mierzenie odległości parami kroków. Mierzenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów. Zapoznanie z tabelą widoczności. Wnoszenie poprawek do odległości określanych wzrokiem przez żołnierzy.

Temat 2 — Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celu ukazującego się grupowego w postawie leżąc z wykorzystaniem podpórki (strzelanie szkolne nr 2 z pm).

Dział I — Znajomość broni

Zasady zapobiegania i usuwania zacięć przy strzelaniu. Zacięcia, ich przyczyny i sposób usuwania. Sposób codziennego przeglądu pm przez żołnierza. Przegląd pm w stanie złożonym i rozłożonym. Przegląd przyborów do pm.

Przeznaczenie i budowa celownika do strzelań nocnych. Ogólne wiadomości o budowie celownika. Źródła zasilania. Przegląd celownika przed użyciem i po użyciu. Charakterystyczne niesprawności celownika i sposoby ich usuwania. Pielęgnacja i przechowywanie celownika. Sprawdzenie celownika.

Dział II — Zasady strzelania (teoria strzału)

Szybkość początkowa i jej znaczenie. Siła przebijania pocisku. Ruch pocisku w powietrzu, tor pocisku i jego elementy. Części składowe toru pocisku. Praktyczne znaczenie toru pocisku. Strome i płaski tor pocisku. Przewyższenie toru pocisku nad linią celowania (na 100, 200, 300 m — celownik 1, 2, 3 i 4). Wpływ przewyższenia toru pocisku na dobór celownika. Pole rażenia strzału bezwzględne. Pole zakryte i pole martwe. Obliczanie wielkości pola zakrytego. Rozrzut, jego przyczyny. Określenie pola rozrzutu. Średni punkt trafienia i sposób jego określenia. Pas środkowy i środkowy prostokąt rozrzutu. Pojęcie o celności strzelania (pojęcie skupienia i odchylenia średniego punktu trafienia od środka celu). Wykreślenie średniego punktu trafienia i ustalenie poprawek w nastawieniu przyrządów celowniczych.

Dział III — Sposoby strzelania

Wybór i urządzenie stanowiska, dopasowanie podpórki. Wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Sposoby i zasady strzelania do celów ukazujących się. Doskonalenie w szybkim przyjmowaniu postawy, ładowaniu, składaniu się, nastawieniu celownika, oddaniu strzału, przeładowaniu, rozładowaniu. Prowadzenie ognia do celu ukazującego się z podpórki i z wolnej ręki ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne. Pośredni trójkąt jednolitości celowania. Sposoby prowadzenia ognia w warunkach zadymiania, przy zmroku, w noc księżycową do celów na bliskich odległościach, do celów oświetlonych i do celów demaskujących się błyskiem strzałów i dźwiękiem. Prowadzenie ognia w nocy przy użyciu celownika (noktowizora) do strzelań nocnych. Doprowadzenie celownika z położenia marszowego w położenie bojowe. Włączanie źródeł zasilania. Obserwacja pola walki i wyszukiwanie celów przy użyciu celownika. Prowadzenie i przenoszenie ognia. Doprowadzenie celownika z położenia bojowego w położenie marszowe. Strzelanie z pm przystosowanego do strzelania amunicją sportową lub ćwiczebną.

Strzelanie amunicją bojową — przeprowadzać w dzień i w nocy.

Dział IV — Rzucanie granatami ręcznymi

Granat ręczny F-1, właściwości bojowe i budowa granatu. Uzbrojenie granatu. Rzucanie granatu. Położenie części granatu podczas rzutu. Granat ręczny przeciwpancerny wz 1940 — właściwości bojowe i budowa. Rzucanie granatów z miejsca, w marszu i w biegu do celu w transzei. Rzucanie granatów kłęcząc. Ćwiczenie nr 3 i 4 według „Instrukcji Strzelania Piechoty“. Ćwiczenie pojedynczo-bojowe w rzucaniu granatami bojowymi.

Dział V — Obserwacja i ocena odległości

Obserwacja wzdłuż drogi marszu, meldowanie i omówienie wyników obserwacji. Zapoznanie z zasadami prowadzenia obserwacji w wyznaczonym sektorze. Praktyczne prowadzenie obserwacji. Doskonalenie w ocenie odległości na oko według stopnia widoczności przedmiotów terenowych lub celów na odległości do 600 m. Nauka oceny odległości według wielkości odcinków terenu (wzrokowo utrwalonych). Prowadzenie obserwacji w warunkach ograniczonej widoczności.

SZKOLENIE SPECJALNE

PODODDZIAŁY PORZĄDKOWO-OCHRONNE I REGULACJI RUCHU

(50 godzin)

Temat 1 — Urządzenie stanowiska dowodzenia, jego ochrona i obrona.

Urządzenie stanowiska dowodzenia w warunkach polowych. Urządzenie stanowisk do pracy. Maskowanie punktu obserwacyjnego. Trasowanie i urządzenie ukryć i okopów chroniących przed działaniem broni atomowej. Urządzenie miejsca dla odpoczynku. Wystawienie majaków. Obrona i ochrona stanowiska dowodzenia.

Temat 2 — Czynności szeregowca w czasie regulowania ruchem.

Przeznaczenie i organizacja służby regulacji ruchu. Sposób posuwania się transportu po drogach. Dopuszczalne szybkości posuwania się i odlegości między pojazdami mechanicznymi. Znaki drogowe. Prawa i obowiązki szeregowca w czasie regulowania ruchu. Sygnały dla regulacji ruchu. Wskaźnik, napisy, znaki i ich zastosowanie dla regulacji ruchu. Obrona posterunku regulacji ruchu.

Temat 3 — Drużyna (pluton) w czasie pełnienia służby regulacji ruchu.

Rozpoznanie odcinka drogi marszu. Określenie objazdów, obejść i stanowisk ruchomych i nieruchomych posterunków. Ustawienie znaków i wskaźników. Sporządzenie szkicu marszruty. Obowiązki posterunków. Wystawienie posterunków.

Temat 4 — Czynności drużyny (plutonu) ochrony sztabu w czasie ochrony i obrony stanowiska dowodzenia.

Wybór i urządzenie stanowisk dla posterunków ochrony obiektów stanowiska dowodzenia i pozycji dla obrony stanowiska dowodzenia przed napadem naziemnym i powietrznym nieprzyjacielem. Maskowanie stanowiska dowodzenia. Organizacja ognia. Budo-

wa zapór. Pełnienie służby podczas ochrony stanowiska dowodzenia. Patrolowanie. Sygnalizacja na stanowisku dowodzenia. Odparcie ataku naziemnego i powietrznego nieprzyjaciela. Zmiana stanowiska dowodzenia. Organizacja ochrony i obrony sztabu w czasie marszu na nowe stanowisko dowodzenia.

T e m a t 5 — Czynności drużyny (plutonu) ochrony sztabu w zakresie obrony przeciwpożarowej.

Organizacja obrony przeciwpożarowej stanowiska dowodzenia. Działanie na wypadek wybuchu pożaru. Likwidacja skutków pożaru.

KIEROWCY SAMOCHODOWI W ODDZIAŁACH I PODODDZIAŁACH TRANSPORTOWO - GOSPODARCZYCH

(50 godzin)

Cel szkolenia:

1. Z budowy pojazdów mechanicznych i elektrotechniki: nauczyć kierowców budowy, obsługi i regulacji najważniejszych mechanizmów i zespołów nowoczesnych samochodów produkcji radzieckiej i polskiej znajdujących się na wyposażeniu wojska oraz pogłębić praktycznie umiejętność wykrywania i usuwania niedomagań w instalacji elektrycznej samochodu.

2. Z eksploatacji i obsługi technicznej pojazdów mechanicznych: utrwalić i pogłębić wiadomości o zasadach eksploatacji wojskowych pojazdów mechanicznych, nauczyć postępowania przy przyjmowaniu przekazywanego pojazdu oraz wypełniania podstawowych dokumentów kierowcy i pojazdu. Rozszerzyć i pogłębić wiadomości ze służby parkowej oraz dotyczące zasad i organizacji przeprowadzania planowej obsługi technicznej. W godzinach parkowych położyć szczególny nacisk na praktyczne wykonywanie przez kierowców przeglądów technicznych i zabiegów konserwacyjnych.

3. Ze służby samochodowej:
zapoznać z podstawowymi zasadami dokonywania przewozów wojsk i sprzętu samochodami, nauczyć sygnałów regulacji ruchu i dowodzenia kolumną samochodową oraz zasad obrony i ochrony pojazdów mechanicznych w marszu i na postoju z punktu widzenia ochrony przed działaniem broni atomowej.

4. Z przepisów ruchu drogowego:
utrwalić i pogłębić wiadomości z przepisów ruchu kołowego na drogach publicznych. Wpocić kierowcom zasady bezwzględnej przestrzegania przepisów ruchu drogowego i podporządkowania się organom regulacji ruchu oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa jazdy w mieście i poza miastem.

5. Z materiałów pędnych i smarów:
zapoznać z zakresem składu MPS w oddziale gospodarczym, zasadami transportowania MPS i sprzętu służby MPS, zasadami bhp przy obchodzeniu się z MPS i produktami specjalnymi, oraz wyjaśnić rolę i zadania kierowcy w oszczędzaniu materiałów pędnych i smarów.

BUDOWA POJAZDOW MECHANICZNYCH (16 godzin)

Temat 1 — Budowa, działanie i regulacja nowoczesnych gaźników

Charakterystyka techniczna gaźnika MKZ-14b, K-49A i K-80. Budowa i zasada działania nowoczesnych gaźników silników samochodowych. Rozmieszczenie, budowa i działanie poszczególnych urządzeń dawkujących. Praca gaźnika na różnych zakresach obrotów i obciążenia silnika. Budowa i działanie regulatora maksymalnych obrotów silnika. Praktyczna regulacja nowoczesnych gaźników (MKZ-14b, K-49A i K-80).

Temat 2 — Budowa, działanie i regulacja hamulców hydraulicznych i powietrznych.

Zasada działania hamulców hydraulicznych. Części składowe układu i ich przeznaczenie. Budowa i działanie hamulców hydraulicznych. Regulacja i odpowietrzanie. Zasada działania hamulców powietrznych — ich wady i zalety. Rozmieszczenie i przeznaczenie części składowych. Budowa i działanie oraz sposób obsługi hamulców powietrznych.

Temat 3 — Docieranie i regulacja zaworów.

Przygotowanie silnika oraz przyrządów i materiałów do docierania i regulacji zaworów. Wykręcanie świec i zdjęcie głowic. Oczyszczenie zaworów i gniazd zaworowych. Docieranie i zamiana zaworów. Oczyszczenie i założenie głowicy. Regulacja zaworów. Uruchomienie silnika, sprawdzenie wyników dotarcia i regulacji zaworów.

Temat 4 — Elektrotechnika samochodowa.

Źródła i odbiorniki prądu w samochodowej instalacji elektrycznej. Akumulator — budowa, działanie i podstawowe zasady obsługi. Zasada działania i budowa prądnicy. Sposób regulacji napięcia i natężenia prądu — samoczynne regulatory. Zasada działania i budowa rozrusznika. Schemat instalacji zapłonowej i obieg

prądu. Budowa i działanie części składowych układu zapłonu. Praktyczne ustawianie i regulacja zapłonu. Wykrywanie i usuwanie najczęstszych niedomagań w układzie zapłonu. Schemat instalacji oświetleniowo-sygnalizacyjnej, rozmieszczenie odbiorników prądu, ich podłączenie i działanie. Niesprawności instalacji oświetleniowej, ich wykrywanie i usuwanie. Praktyczna regulacja i ustawienie przednich latarni w typowych samochodach.

EKSPLOATACJA I OBSŁUGA TECHNICZNA POJAZDÓW MECHANICZNYCH

(15 godzin)

Temat 1 — Zasady eksploatacji pojazdów mechanicznych w wojsku

Podział pojazdów mechanicznych na grupy eksploatacyjne i zasady eksploatacji pojazdów mechanicznych, w poszczególnych grupach.

Podstawowe wiadomości o planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości z eksploatacji pojazdów mechanicznych. Sprawność techniczna pojazdów mechanicznych i wpływ jej na gotowość bojową oddziału, oraz rola kierowcy w utrzymywaniu wysokiego stanu technicznego powierzonego pojazdu. Postępowanie przy przekazywaniu pojazdu mechanicznego kierowcy.

Wypełnianie i przechowywanie podstawowych dokumentów pojazdu i kierowcy. Organizacja, zakres i obowiązki służby parkowej (rola PKT). Wypadki nadzwyczajne i zapobieganie im.

Temat 2 — Obsługa techniczna pojazdów mechanicznych

Zasady dokonywania planowej obsługi technicznej pojazdów mechanicznych. Praktyczne przeprowadzenie obsługi codziennej przeglądów technicznych i zabiegów konserwacyjnych.

SŁUŻBA SAMOCHODOWA

(12 godzin)

Temat 1 — Przewóz wojsk i sprzętu wojskowego transportem samochodowym

Podstawowe wiadomości o organizacji i dokonywaniu przewozów wojsk i sprzętu transportem samochodowym oraz o zasadach organizacji marszu kolumn samochodowych.

Zadania kierowcy w przygotowaniu pojazdów mechanicznych do przewozu ludzi i ładunków. Sposoby ładowania na drodze i na placu do różnych typów samochodów — normy ładowania. Sposób formowania kolumn i rzutów samochodowych w różnych

sytuacjach bojowych i warunkach terenowych, kolejność formowania i wyciąganie kolumn. Rejony załadowania, wyładowania oraz punkty przejścia. Obowiązki kierowcy w czasie dokonywania przewozu i podczas marszu kolumny samochodowej w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych oraz nocą.

Temat 2 — Służba regulacji ruchu i sygnały dowodzenia

Znaczenie, organizacja, praca i obowiązki służby regulacji ruchu. Obowiązki regulującego ruch, komendanta posterunku regulacji ruchu, obowiązki stałych i ruchomych posterunków regulacji ruchu. Punkty i posterunki regulacji ruchu. Drogowskazy, znaki i napisy oraz ich stosowanie. Sygnały regulacji ruchu i ich znajomość praktyczna. Konieczność stosowania sygnałów dowodzenia w służbie samochodowej, podział sygnałów i ich znajomość praktyczna.

Temat 3 — Ochrona i obrona pojazdów mechanicznych

Zadania kierowcy w obronie i ochronie pojazdów mechanicznych w marszu i na postoju. Praktyczne okopywanie i maskowanie pojazdów mechanicznych w terenie.

PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO

(2 godziny)

Temat 1 — Zasady ruchu drogowego

Bezpieczeństwo i porządek na jezdni zasadą ruchu drogowego. Ruch jedno i dwukierunkowy oraz okrężny. Zasada wyprzedzania i wymijania, zawracanie i cofanie, zatrzymanie i postój. Dopuszczalna szybkość dla pojazdów wojskowych. Znaki drogowe i sygnalizacja regulacji ruchu. Pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach dróg.

MATERIAŁY PĘDNE I SMARY

(5 godzin)

Temat 1 — Podstawowe wiadomości z gospodarki MPS w wojsku

Praca składu MPS w oddziale gospodarczym. Urządzenia dystrybucyjne cystern samochodowych. Transportowanie MPS i sprzętu służby MPS. Znaczenie i sposoby oszczędności materiałów pędnych i smarów i rola w tym kierowcy.

Bhp przy obchodzeniu się z MPS i produktami specjalnymi.

PODODDZIAŁY GOSPODARCZE

TAKTYKA TYŁÓW

(10 godzin)

(dla wszystkich szeregowców i podoficerów służby czynnej pododdziałów gospodarczych)

Temat 1 — Dane taktyczno-techniczne sprzętu i wyposażenia służby tyłów i jednostki kalkulacyjno-operacyjnej

Dane taktyczno-techniczne sprzętu i transportu służby tyłów będących na wyposażeniu pododdziałów i oddziałów (zapas bieżący lub nienaruszalny) i sposób użytkowania go. Jednostki kalkulacyjno-operacyjne (amunicji, mps, żywności), sposób urzutowania zapasów ruchomych w oddziale. Normy załadowcze poszczególnych rodzajów zaopatrzenia na etatowe środki transportowe.

Temat 2 — Zasady organizacji i pracy tyłów batalionu (równorzędnego)

Organizacja tyłów batalionu (równorzędnych). Wybór miejsca rozmieszczenia poszczególnych urzędzeń w wyznaczonym rejonie. Zajęcie i przygotowanie miejsca rozmieszczenia. Przygotowanie poszczególnych urzędzeń tyłowych do pracy. Praca na poszczególnych urzędzeniach tyłowych batalionu (równorzędnego).

Temat 3 — Zasady pracy na poszczególnych urzędzeniach tyłowych oddziału

Zasady rozmieszczenia w terenie poszczególnych urzędzeń tyłowych oddziału. Wyposażenie i przygotowanie do pracy w terenie poszczególnych urzędzeń tyłowych oddziału. Organizacja pracy na poszczególnych urzędzeniach tyłowych oddziału. Przyjmowanie środków materiałowych dowożonych z organu zaopatrującego. Przechowywanie i zabezpieczenie środków materiałowych przed psuciem się, działaniem BST i BSP oraz kradzieżą.

Temat 4 — Organizacja zaopatrywania i ewakuacji w oddziale

Przygotowanie poszczególnych rodzajów zaopatrzenia do wydawania na pododdziały. Dokumenty przewozowe i zasady ich wypełniania. Zasady ładowania poszczególnych rodzajów zaopatrzenia. Dowóz zaopatrzenia do pododdziałów (żywności, broni, pojazdów mechanicznych). Sposoby przekazywania (wydawania) dowożonego zaopatrzenia do pododdziałów. Wydawanie gorącej strawy. Tankowanie pojazdów mechanicznych pododdziałów. Rodzaje ewakuacji. Ewakuacja z pododdziałów.

Temat 5 — Obrona i ochrona poszczególnych urządzeń tyłowych oddziału

Cel obrony i ochrony urządzeń tyłowych oddziału. Siły i środki do obrony i ochrony oraz sposób ich wykorzystania. Przygotowanie poszczególnych urządzeń tyłowych do obrony ze szczególnym uwzględnieniem obrony przeciwbombowej. Sposoby alarmowania w wypadku zagrożenia. Zachowanie się żołnierzy w chwili ogłoszenia alarmu oraz ich czynności związane z ochroną i obroną poszczególnych urządzeń oddziału. Likwidacja skutków napadu nieprzyjaciela na tyły.

SZKOLENIE FACHOWE

(40 godzin)

Prowadzić według specjalności w ramach związku taktycznego jako praktyczne, fachowe zajęcia zbiorowe. Program oraz czasokres tych zajęć ustala szef tyłów związku taktycznego w zależności od potrzeb (jak pkt 11 str. 7 wskazówek org.-metod.).

ZAKŁADY (ODDZIAŁY) TYŁOWE

TAKTYKA TYŁÓW

(20 godz.)

(dla wszystkich szeregowców i podoficerów służby czynnej zakładów (oddziałów) tyłowych)

A. DLA WOJSKOWYCH ZAKŁADÓW LECZNICZYCH

(garnizonowe, rejonowe, okręgowe, Centralne Szpitale Wojskowe, WDW i Sanatoria Wojskowe)

Temat 1 — Ogólne zasady rozwijania etapu ewakuacji medycznej

Zasady ewakuacji medycznej. Zasady rozwijania etapu ewakuacji medycznej. Rodzaje etapów ewakuacji medycznej. Części składowe etapu ewakuacji medycznej.

Temat 2 — Rozwinięcie i urządzenie jednego z elementów szpitala polowego w namiocie (np. oddziału przyjęć i segregacji).

Załadowanie i wyladowanie na samochód namiotu i sprzętu przewidzianego na urządzenie wnętrza. Wybranie miejsca na rozwinięcie namiotu i prawidłowe rozwinięcie namiotu.

Wybór i oznaczenie drogi dojazdu — wyjazdu (dojścia). Urządzenie wnętrza namiotu w zależności od przeznaczenia. Maskowanie. Zwinięcie namiotu.

Temat 3 — Urządzenie jednego z elementów szpitala polowego w ziemiance

(np. oddziału szpitalnego lub izby opatr. operac.)

Wybór miejsca pod ziemiankę. Wykonanie ziemianki z przygotowanego materiału. Zamaskowanie ziemianki. Wybór i oznaczenie dróg dojazdu i wyjazdu (dojścia). Urządzenie wnętrza ziemianki w zależności od przeznaczenia.

Temat 4 — Ładowanie rannych do wagonu kolejowego

Przystosowanie wagonu kolejowego do przewozu rannych. Załadowanie rannych do wagonu. Wylądowanie rannych z wagonu i załadowanie na samochód.

Temat 5 — Ładowanie rannych na samochody

Ładowanie rannych na samochód sanitarny. Przystosowanie samochodu ciężarowego do przewozu rannych. Załadowanie rannych na samochód. Wylądowanie rannych z samochodu sanitarnego i ciężarowego.

Temat 6 — Obrona i ochrona polowego szpitala

Siły i środki do obrony i ochrony. Sposoby organizacji, obrony i ochrony polowego szpitala. Wykopanie stanowisk obronnych, szczelin i ukryć. Posterunki i patrole. Sygnały alarmowe. Czynności żołnierzy w wypadku napadu nieprzyjaciela.

B. DLA OKRĘGOWYCH I CENTRALNYCH SKŁADNIC SANITARNYCH

Temat 1 — Ogólne zasady rozwijania polowego składu medyczno-sanitarnego armii

Ogólne wiadomości o rozwijaniu składu medyczno-sanitarnego. Wybór i przygotowanie miejsc na rozmieszczenie poszczególnych elementów składu.

Wybór i oznaczenie dróg dojazdowych i wyjazdowych.

Temat 2 — Zasady przechowywania materiału medyczno-sanitarnego

Ogólne zasady przechowywania materiału medyczno-sanitarnego. Przechowywanie narzędzi chirurgicznych. Przechowywanie leków. Przechowywanie materiałów gumowych i opatrunkowych. Przechowywanie sprzętu medyczno-sanitarnego.

Temat 3 — Rozwinięcie i urządzenie jednego elementu polowego składu medyczno-sanitarnego w namiocie

Załadowanie i wyładowanie na samochód namiotu i sprzętu przewidzianego na urządzenie wnętrza. Wybranie miejsca na rozwinięcie namiotu i prawidłowe jego rozwinięcie i zamaskowanie. Urządzenie wnętrza i ułożenie materiałów (sprzętu) medyczno-sanitarnego. Wybór i oznaczenie dróg dojazdu i wyjazdu. Zwinięcie namiotu i załadowanie na samochód materiałów (sprzętu) medyczno-sanitarnego.

Temat 4 — Budowa ziemianki na materiały łatwopalne

Wybór miejsca pod ziemiankę oraz dróg dojazdu i wyjazdu (dojścia). Budowa ziemianki z przygotowanego materiału. Zamaskowanie ziemianki. Urządzenie wnętrza ziemianki, rozmieszczenie materiału łatwopalnego.

Temat 5 — Przewóz, załadowanie i wyładowanie materiałów medyczno-sanitarnych

Zasady i sposoby opakowywania materiałów medyczno-sanitarnych. Warunki przewozu materiałów medyczno-sanitarnych oraz ich przesyłanie w różnych warunkach klimatycznych. Sposoby załadowania i wyładowania różnych rodzajów sprzętu medyczno-sanitarnego. Sposoby załadowania i wyładowania materiałów medyczno-sanitarnych do wagonów kolejowych.

Sposoby załadowania i wyładowania materiałów medyczno-sanitarnych na samochody.

Temat 6 — Obrona i ochrona polowego składu sanitarnego

Siły i środki do obrony i ochrony. Sposób organizacji obrony i ochrony. Wykopywanie stanowisk obronnych, szczelin i ukryć. Posterunki i patrole. Sygnały alarmowe.

Czynności żołnierzy w wypadku napadu nieprzyjaciela.

C. DLA OKRĘGOWYCH I CENTRALNYCH SKŁADNIC MUNDUROWO-TABOROWYCH

Temat 1 — Ogólne zasady organizacji pracy i zadania polowego składu mund.-tab.

Zadania i rola polowych składów mund.-tab. Cechy charakterystyczne pracy składu w czasie pokoju w warunkach polowych.

Temat 2 — Rozwinięcie i urządzenie polowego składu mund.-tab.

Wybór miejsca dla rozmieszczenia poszczególnych elementów polowego składu mund.-tab. Rozwinięcie namiotów (plandek) na

poszczególne magazyny i zamaskowanie ich. Ułożenie pod namiotami (plandekami) zapasów mundurowo-taborowych. Rozwinięcie i urządzenie namiotu (ukryć) dla personelu. Wybór i oznaczenie dróg dojazdu i wyjazdu.

Zwinięcie poszczególnych namiotów magazynów i załadowanie na samochody.

Temat 3 — Sposoby rozmieszczenia przedmiotów zaopatrzenia mund.-tab. w warunkach polowych

Rozmieszczenie przedmiotów mund.-tab. w wykopach odkrytych i schronach zakrytych.

Rozmieszczenie przedmiotów mund.-tab. w urządzeniach stałych. Rozmieszczenie przedmiotów na powierzchni ziemi pod przykryciem.

Temat 4 — Organizacja prac załadowania i wylądowania w polowych składach mund.-tab.

Załadowanie i wylądowanie przedmiotów zaopatrzenia mund.-tab. do wagonów kolejowych i samochodów. Załadowanie i wylądowanie przedmiotów zaopatrzenia mund.-tab. przy wykorzystaniu materiałów podręcznych.

Temat 5 — Dowóz zaopatrzenia mund.-tab. do DPZ

Przygotowanie zaopatrzenia mund.-tab. do dowozu do DPZ. Dokumenty przewozowe i zasady ich wypełniania. Ładowanie zaopatrzenia mund.-tab. na samochody. Dowóz do DPZ oraz przekazanie dowożonego zaopatrzenia w DPZ. Ewakuacja materiałowaz DPZ do polowego składu mund.-tab.

Temat 6 — Obrona i ochrona polowego składu mund.-tab.

Siły i środki do obrony i ochrony. Sposób organizacji obrony i ochrony. Wykopianie stanowisk obronnych, szczelin, ukryć. Sygnały alarmowe. Posterunki, patrole. Czynności żołnierzy w wypadku napadu nieprzyjaciela.

D. DLA WOJSKOWYCH (REJONOWYCH) OKRĘGOWYCH I CENTRALNYCH SKŁADNIC ŻYWNOŚCIOWYCH

Temat 1 — Ogólne zasady rozwijania i pracy polowego składu żywnościowego

Zasadnicze elementy składu i ich wyposażenie. Zasady rozwijania i urządzenia zasadniczych elementów polowego składu żywnościowego. Zasady przyjmowania i wydawania żywności, furażu i sprzętu żywnościowego. Zabezpieczenie przeciwpożarowe składu.

Temat 2 — Zasady przechowywania środków zaopatrzenia żywnościowego w warunkach polowych

Ogólne zasady przechowywania środków zaopatrzenia żywnościowego w warunkach polowych.

Przechowywanie poszczególnych rodzajów zaopatrzenia żywnościowego, produktów mączno-zbożowych, mięsa, przetworów mięsnych, przypraw, paszy i innych środków spożywczych oraz sprzętu żywnościowego.

Temat 3 — Rozwijanie i urządzenie jednego elementu polowego składu żywnościowego pod plandekami

Wybór miejsca na rozmieszczenie poszczególnych elementów polowego składu żywnościowego. Urządzenie jednego z zasadniczych elementów polowego składu. Okopanie namiotu z plandek. Prawidłowe rozmieszczenie środków zaopatrzenia żywnościowego. Wybór i oznaczenie dróg dojazdu — wyjazdu. Zwinięcie danego elementu składu i załadowanie na samochody.

Temat 4 — Urządzenie jednego elementu polowego składu żywnościowego w ziemiance

Wybór miejsca pod ziemiankę oraz dróg dojazdu, wyjazdu (dojścia). Budowa ziemianki z przygotowanego materiału. Zamaskowanie ziemianki. Urządzenie wnętrza ziemianki, w zależności od przeznaczenia. Rozmieszczenie środków zaopatrzenia żywnościowego.

Temat 5 — Dowóz żywności i furazu do DPZ

Przygotowanie żywności i furazu przeznaczonej do dowozu dla DPZ. Dokumenty przewozowe i ich wypełnianie. Załadowanie na samochody środków zaopatrzenia żywnościowego. Dowóz zaopatrzenia żywnościowego do oddziałów. Przekazywanie dowiezionego zaopatrzenia w DPZ. Ewakuacja z DPZ opakowania, tary i sprzętu żywnościowego do polowego składu żywnościowego.

Temat 6 — Obrona i ochrona polowego składu żywnościowego

Siły i środki do obrony i ochrony. Sposoby organizacji obrony i ochrony polowego składu żywnościowego. Wykopanie stanowisk obronnych, szczelin, oraz ukryć dla stanu osobowego, polowego składu. Posterunki ochronne, patrole. Sygnały alarmowe. Czynności żołnierzy w chwili ogłaszania alarmu w wypadku napadu nieprzyjaciela.

Temat 1 — Ogólne zasady rozwijania i pracy polowego składu MPS

Zasadnicze elementy składu i ich wyposażenie. Zasady rozwijania zasadniczych elementów polowego składu MPS. Zasady przyjmowania, przechowywania i wydawania MPS i sprzętu. Zabezpieczenie przeciwpożarowe składu.

Temat 2 — Urządzenie rejonu przyjmowania produktów w polowym składzie MPS

(zajęcie praktyczne w terenie)

Wybór miejsca dla rozmieszczenia rejonu przyjmowania produktów. Wytyczenie głównych elementów rejonu przyjmowania produktów: miejsc załadowania zbiorników, tras rurociągów, miejsc rozmieszczenia pomp motorowych, punktów przeciwpożarowych, miejsc posterunków ochronnych.

Temat 3 — Urządzenie rejonu przechowywania produktów i sprzętu w polowym składzie MPS

(zajęcia praktyczne w terenie)

Wybór miejsca dla rozmieszczenia rejonu przechowywania produktów i sprzętu. Wytyczenie głównych elementów rejonu przechowywania produktów i sprzętu: miejsc załadowania baterii zbiorników, tras rurociągów, miejsc rozmieszczenia pomp motorowych, produktów w drobnym opakowaniu, produktów specjalnych, sprzętu, dróg i ścieżek pomiędzy poszczególnymi elementami rejonu, punktów przeciwpożarowych, posterunków ochronnych. Praktyczne wkopanie i zamaskowanie zbiornika ruchomego oraz wykopanie i zamaskowanie transei dla przechowywania produktów w drobnym opakowaniu.

Temat 4 — Urządzenie rejonu wydawania produktów i sprzętu w polowym składzie MPS

(zajęcia praktyczne w terenie)

Wybór miejsca dla rozmieszczenia rejonu. Wydawanie produktów i sprzętu. Wytyczenie głównych elementów: rejonu wydawania produktów i sprzętu, miejsc załadowania zbiorników wydawkowych, tras rurociągów, miejsc rozmieszczenia pomp motorowych, miejsc wydawania MPS w drobnym opakowaniu i sprzętu, miejsc przechowywania próżnego opakowania i olejów przepracowanych, dróg i ścieżek pomiędzy poszczególnymi elementami rejonu, punktów przeciwpożarowych, posterunków ochronnych, posterunku regulującego.

Temat 5 — Przyjmowanie i wydawanie produktów i sprzętu w warunkach polowych
(zajęcia praktyczne)

Przepompowywanie produktów benzynową pompą samochodową, pompami motorowymi oraz ręcznymi. Przepompowywanie produktów przy pomocy ruchomego rurociągu składowego. Ładowanie produktów w beczkach, zbiorników ruchomych ZR-2 i sprzętu na samochody, oraz rozładowanie samochodów. Załadowanie i opróżnianie transportu kolejowego.

Temat 6 — Dowóz produktów transportem samochodowym do DPZ

Dokumenty przewozowe i zasady ich wypełniania. Dojazd samochodem do określonego rejonu w warunkach nocnych według marszruty podanej przez przeprowadzającego ćwiczenie. Przekazanie MPS w DPZ (zajęcia praktyczne w terenie).

Temat 7 — Obrona i ochrona polowego składu MPS

Sily i środki do obrony i ochrony polowego składu MPS. Organizacja obrony i ochrony. Posterunki, patrole. Wykopanie stanowisk obronnych, szczelin. Sygnały alarmowe. Czynności żołnierzy w wypadku napadu nieprzyjaciela.

F. DLA BATALIONÓW MEDYCZNO-SANITARNYCH DYWIZJI

Temat 1 — Ogólne zasady rozwijania i urządzenia DPM

Ogólne zasady ewakuacji medycznej. Organizacja i zadania dywizyjnego punktu medycznego. Rozmieszczanie dywizyjnego punktu medycznego w różnych rodzajach walki i warunkach atmosferycznych.

Temat 2 — Rozwijanie i urządzenie jednego elementu DPM w namiocie

Załadowanie na samochód namiotu i sprzętu przewidzianego na urządzenie wnętrza. Wybranie miejsca na rozwinięcie namiotu i prawidłowe rozwinięcie namiotu. Urządzenie wnętrza namiotu w zależności od przeznaczenia (np. izby przyjęć i segregacji).

Wybór i oznaczenie drogi dojazdu, wyjazdu (dojścia). Okopanie namiotu. Wykopanie szczelin. Zwinięcie namiotu.

Temat 3 — Urządzenie apteki DPM w ziemiance

Wybór miejsca i budowa ziemianki z przygotowanego materiału. Zamaskowanie ziemianki. Urządzenie apteki DPM. Wybór i oznaczenie rogi dojazdu, wyjazdu (dojścia).

Temat 4 — Ładowanie rannych na samochody

Ładowanie rannych na samochód sanitarny. Przystosowanie samochodu ciężarowego do przewozu rannych. Załadowanie rannych na samochód. Wyładowanie rannych z samochodu sanitarnego i ciężarowego.

Temat 5 — Obrona i ochrona dywizyjnego punktu medycznego

Siły i środki do obrony i ochrony. Sposoby organizacji obrony i ochrony DPM. Stanowiska obronne, szczeliny, schrony, posturunki, patrole. Sygnały alarmowe. Czynności żołnierzy w wypadku napadu nieprzyjaciela.

G. DLA DYWIZYJNYCH PUNKTÓW ZAOPATRYWANIA

Temat 1 — Ogólne zasady organizacji i pracy DPZ

Struktura organizacyjna i zadania DPZ (poszczególnych składów DPZ). Zasady rozmieszczania poszczególnych składów DPZ. Praca poszczególnych składów DPZ w czasie pokoju i w warunkach polowych. Zasady dowozu środków materiałowych do oddziałów dywizji.

Temat 2 — Rozwinięcie i urządzenie zasadniczych elementów składów żywnościowych, mund.-tab. i MPS

Wybór miejsca dla rozmieszczenia poszczególnych elementów składów oraz wybór i oznaczenie dróg dojazdu i wyjazdu. Wykopanie wykopów - ziemianek, dla rozmieszczenia poszczególnych rodzajów środków materiałowych, żywności, MPS, umundurowania. Ułożenie w ziemiankach, wykopach i pod plandekami środków materiałowych. Zwinięcie składu i załadowanie na samochód środków materiałowych, przygotowanie do przemieszczenia.

Temat 3 — Dowóz środków materiałowych do oddziałów dywizji

Przygotowanie poszczególnych rodzajów zaopatrzenia do dowozu (wydania) dla oddziałów dywizji. Dokumenty przewozowe i ich wypełnianie. Załadowanie na samochody poszczególnych rodzajów zaopatrzenia. Dowóz zaopatrzenia do oddziałów. Przekazanie dowiezionego zaopatrzenia w ppg. Ewakuacja materiałow z oddziałów: tary opakowania i sprzętu.

Temat 4 — Obrona i ochrona DPZ

Siły i środki do obrony i ochrony oraz sposób ich wykorzystania. Przygotowanie poszczególnych składów do obrony ze szczególnym uwzględnieniem obrony przeciwatomowej. Wykopianie stanowisk obronnych, szczelin, ukryć dla stanu osobowego składu. Posterunki ochronne, patrole. Sygnały alarmowe. Czynności żołnierzy podczas ogłoszenia alarmu w wypadku napadu nieprzyjaciela.

H. DLA GARNIZONOWYCH PIEKARŃ WOJSKOWYCH

Temat 1 — Organizacja i zadania oraz wyposażenie dywizyjnej piekarni polowej

Struktura organizacyjna i zadania dywizyjnej piekarni polowej. Elementy dywizyjnej piekarni polowej. Skład personelu dywizyjnej piekarni polowej. Zestaw sprzętu dla drużyny piekarni polowej oraz sposób jego użytkowania. Zestaw sprzętu gospodarczego dla dywizyjnej piekarni polowej oraz sposób jego użytkowania.

Temat 2 — Piece KPN, ich budowa, obsługa i konserwacja

Przeznaczenie i wydajność pieca KPN. Część składowa pieca KPN. Palenisko i kocioł do grzania wody. Rotor wraz z łożyskami. Komora wypiekowa oraz urządzenie do odprowadzania pary. Obsługa oraz sposób użytkowania pieca KPN. Konserwacja i drobne naprawy pieca KPN.

Temat 3 — Organizacja pracy w dywizyjnej piekarni polowej

Skład i zadania sekcji piekarskiej i drużyny piekarskiej. Zakres obowiązków i czynności, dowódcy drużyny (st. piekarza), piekarza ciastowego, piekarza stołowego, piekarza piecowego, robotnika piekarskiego. Przyjmowanie i zdawanie zmiany. Pobieranie i przygotowanie surowców do wypieku chleba. Przygotowanie, dzielenie, ważenie, formowanie ciasta oraz wypiek chleba. Przechowywanie wypieczonego chleba w magazynie. Wydawanie chleba. Układanie chleba na środkach transportowych.

Temat 4 — Rozwijanie i zwijanie dywizyjnej piekarni polowej

(zajęcia praktyczne)

Zasady rozmieszczenia dywizyjnej piekarni polowej. Wybór miejsca na rozmieszczenia poszczególnych elementów dywizyjnej

piekarni polowej. Rozwinięcie i urządzenie zasadniczych elementów piekarni pod namiotami. Zamaskowanie rozwiniętych elementów. Wybór i oznaczenie dróg dojazdu, wyjazdu (dojścia). Zwinięcie rozwiniętych elementów piekarni, przygotowanie do przegrupowania. Załadowanie namiotów i sprzętu na samochody.

Temat 5 — Rozwinięcie i urządzenie jednego z zasadniczych elementów dywizyjnej piekarni polowej w ziemiance (w wykopie)

Wybór miejsca i wykonanie wykopu (ziemianki), przykrycie i zamaskowanie. Urządzenie wnętrza danego elementu w zależności od przeznaczenia (np. sekcji wypieku chleba). Zwinięcie, rozwiniętego elementu i załadowanie sprzętu na samochody.

Temat 6 — Obrona i ochrona dywizyjnej piekarni polowej

Siły i środki obrony i ochrony. Sposoby organizacji obrony i ochrony dywizyjnej piekarni polowej. Wyznaczenie (wykopanie) stanowisk obronnych, szczelin oraz ukryć dla stanu osobowego. Sygnały alarmowe. Czynności żołnierzy w wypadku napadu nieprzyjaciela.

SZKOLENIE FACHOWE

(30 godzin)

Prowadzić w trakcie wykonywanej pracy, poprzez stały nadzór, wyjaśnianie oraz pokazywanie wykonywania poszczególnych zasad i czynności.

Przeznaczone 30 godzin wykorzystać według uznania kierownika zakładu (oddziału) tyłowego, do przerobienia słabiej opanowanych przedmiotów z szkolenia ogólnowojskowego, taktyki tyłów lub fachowych. Program oraz czasokres tych zajęć ustala kierownik zakładu (oddziału) tyłowego w zależności od potrzeb.

Drukowano w formacie A-5 na papierze druk. sat. VII kl. 65 g, 61×86/16
w Wojskowej Drukarni w Łodzi. Skład rozpoczęto 10.08.56. Druk ukończono
11.09.56. Objętość ark. wyd. 6, ark. druk. 6. Zam. 1001. CW-27829

42700
2